

XDP

1918-yil
21-iyundan chiqqan
boshlagan

№8, 2023-yil
1-mart,
chorshanba (32.754)

O'zbekiston OVOZI

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Barchaga g'amxo'rlik — davlatning burchi

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ҚЎШИЛМАСЛИК ҲАРАКАТИ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиевнинг таклифига биноан 1-2 март кунлари амалий ташриф билан ушбу мамлакатда бўлади.

Боку шаҳрига ташриф доирасида давлатимиз раҳбари Қўшилмаслик ҳаракати саммитининг ялпи сессиясида иштирок этиши кўзда тутилган.

Озарбайжон томонининг раислигида ўтадиган тадбир кун тартибидан пандемия оқибатларининг таъсири сақланиб қолаётган ҳамда халқаро хавфсизлик ва барқарорликка хавф-хатар ва таҳдидлар кучайиб бораётган шароитда кўп томонлама мулоқотни ривожлантириш ва амалий ҳамкорликни кенгайтиришнинг долзарб масалалари ўрин олган.

Бундан ташқари, Ўзбекистон етакчиси Озарбайжон Президенти билан учрашиб, илгари эришилган келишувларни амалга ошириш масалаларини муҳокама қилиши режалаштирилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, Қўшилмаслик ҳаракати ҳарбий-сиёсий блоклар ва ташкилотларда иштирок этмасликни ҳамда ҳамкорликни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низомининг принцип ва мақсадлари асосида ривожлантиришни ўз ташқи сиёсатининг асоси этиб эълон қилган 120 та иштирокчи давлатни бирлаштирган энг йирик халқаро тузилмалардан бири ҳисобланади.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўттиз еттинчи ялпи мажлиси очилиши тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўттиз еттинчи ялпи мажлиси 2023 йил 2 март куни соат 10:00 да Тошкент шаҳрида Олий Мажлис Сенатининг мажлислар залида ўз ишини бошлайди.

Ялпи мажлис видеоконференцалоқа тарзида жорий йилнинг 2-3 март кунлари ўтказилиши режалаштирилган.

Ялпи мажлис Сенатнинг YouTube тармоғидаги саҳифаси орқали тўғридан-тўғри ёритиб борилади.

ЎзА.

ҚАШҚАДАРЁ ЎЗИНИНГ САЛОҲИЯТИ- ГА МОС БЎЛИШИ КЕРАК

2
САҲИФА

ВАЗИР ЎРИНБОСАРИ КЕЛМАДИ

ЧЎЧИДИМИ, ҲУРМАТ ҚИЛМАДИМИ?

3

Президент 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясини **“Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили”**да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисидаги фармонни имзолади.

— 2023/2024 ўқув йилидан бошлаб республиканинг барча вилоятлари ва Тошкент шаҳрида бошланғич синф ўқувчиларини бепул овқат билан таъминлаш йўлга қўйлади;

— 2023 йил 1 апрелдан бошлаб республиканинг барча аҳоли пунктларида транспорт воситалари ҳаракатланишининг энг юқори тезлиги соатига 70 километрдан 60 километргача туширилади;

— тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимоясини

янада кучайтириш мақсадида 2023 йил 1 июлдан бошлаб тадбиркорлик субъектларига нисбатан янги турдаги жавобгарлик ва жазо чораларини жорий этишга уч йиллик мораторий ўрнатилди;

— 32 минг нафар фуқарога бозор тамойилларига асосланган ипотека кредитлари, шунингдек 11 минг нафар фуқарога бошланғич бадал ва фоиз тўловларининг бир қисмини қоплашга субсидиялар ажратиш учун Давлат бюджетидан етарли маблағлар йўналтирилади;

— 2023 йилда жамоатчилик фикри асосида шакллантириладиган лойиҳаларни молиялаштириш учун Давлат бюджетидан 8 трлн сўм, шундан “Обод қишлоқ” ва “Обод маҳалла” дастурлари учун 4 трлн сўм йўналтирилади ва бошқалар.

✓ RAQAM

2022 йилда Тошкент шаҳрида қарийб **32 трлн** сўмлик қурилиш ишлари бажарилган.

Маълумотларига кўра, 2022 йилда Ўзбекистонда меҳнат ресурслари сони қарийб **19,5** млн кишини ташкил этган.

Статистика агентлигининг дастлабки маълумотларига кўра, 2022 йилда Ўзбекистонга 65 та хорижий давлатдан қиймати 390,2 млн. АҚШ долларига тенг бўлган 260,8 минг тонна қоғоз ва картон импорт қилинган. Қоғоз ва картон импорти ҳажми 2021 йил билан солиштирилганда 29,6 минг тоннага ошган.

MUNOSABAT

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

info@uzbovozi.uz

www.uzbovozi.uz

ҚАШҚАДАРЁ ЎЗИНИНГ САЛОҲИЯТИГА МОС БЎЛИШИ КЕРАК

ПРЕЗИДЕНТИНГ ХУДУДЛАРГА ТАШРИФИ ФУҚАРОЛАР, ҲОКИМЛИКЛАР, ВАЗИРЛИК-ИДОРЛАР УЧУН ҲАМ КАТТА ВОҚЕЛИК. ЖАРАЁНДА АҲОЛИНИНГ ТУРЛИ ҚАТЛАМИ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН МУЛОҚОТ ҚИЛИНАДИ, ҲАР БИР МАНЗИЛНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ, ЮТУҚЛАРИ БИЛАН ТАНИШИЛАДИ, АСОСИЙСИ, ЕЧИМИНИ КУТАЁТГАН ҲАР БИР МАСАЛА ЮЗАСИДАН ОЧИҚ-ОЙДИН МУҲОКАМАЛАР ЎТКАЗИЛИБ, УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНАДИ.

ЮРТДОШЛАРИМИЗ МАМЛАКАТ ЕТАКЧИСИ БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ ГАПЛАШИШ, АМАЛГА ОШИРИЛГАНЛАРИ, РЕЖАЛАРИ ҲАҚИДА СЎЗЛАБ БЕРИШ, МАСЛАХАТ, ТАСИЯЛАРИНИ ОЛИШ, ТАКЛИФЛАР БЕРИШ ОРҚАЛИ РАҒБАТГА ЭГА БЎЛИШ ИШТИҒИ БИЛАН ТАШРИФГА АЛОҲИДА ҲОЗИРЛИК КЎРАДИ.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ЎТГАН ҲАФТАДА ХУДУДЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИСЛОХОТЛАР ЖАРАЁНИ, БУНЁДКОРЛИК ИШЛАРИ, ЙИРИК ЛОЙИХАЛАР БИЛАН ТАНИШИШ, ХАЛҚ БИЛАН МУЛОҚОТ ҚИЛИШ МАҚСАДИДА ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИГА ТАШРИФ БУЮРДИ. ТАШРИФ ДАВОМИДА ВИЛОЯТНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН МУҲИМ ЛОЙИХАЛАРНИНГ АМАЛГА ОШИРИЛИШИ, АВВАЛГИ ТАШРИФДА БЕРИЛГАН ТОПШИРИҚЛАР ИЖРОСИ, АҲОЛИНИНГ ТАЛАБ-ЭХТИЁЖЛАРИ БИЛАН БЕВОСИТА ТАНИШИШГА АЛОҲИДА ЭЪТИВОР ҚАРАТИЛДИ.

ВИЛОЯТ ФАОЛЛАРИ БИЛАН ЎТКАЗИЛГАН ЙИҒИЛИШДА ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ДЕПУТАТЛАРИ ВА ФАОЛЛАРИ ҲАМ ҚАТНАШДИ. БИЛДИРИЛГАН ФИКРЛАР, БЕЛГИЛАНГАН ВАЗИФАЛАР ҲАҚИДА ЎЗ ФИКР ҲАМДА ХУЛОСАЛАРИНИ МУХБИРИМИЗ БИЛАН БЎЛИШДИ.

Олим РАВШАНОВ, Ўзбекистон ХДП Қашқадарё вилоят кенгаши раиси, халқ депутатлари вилоят Кенгашидаги партия гуруҳи раҳбари:

— Биринчи ўринда таъкидлашни истардимки, вазибалар ниятда масъулиятли. Уларни амалга ошириш учун мутасаддилар билан биргаликда депутатлардан ҳам, партия фаолларидан ҳам фидойилик ва қатъият талаб этилади. Муҳими, ташриф воҳа иқтисодийлик янада ривожлантириш, аҳоли турмуш шароитини яхшилашга қаратилган лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этишни жадаллаштиришга катта туртки берди.

Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбарининг хушудларга ташрифи мавжуд имкониятлар ва яратилган шароитларни кўздан кечириб, одамлар билан самимий мулоқот қилиши, устувор вазибаларни белгилаб бериши иқтисодиёт тармоқларини кенгайтириш, аҳоли фаровонлигини ошириш борасидаги ишларга янги руҳ, янги суръат бағишламоқда. Бу галги ташриф ҳам мазмун-моҳиятига кўра, биз депутатларга алоҳида масъулият юклади.

Вилоят фаоллари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар депутатлари, вазирик ва идоралар раҳбарлари иштирокида ўтказилган йиғилишда иштирок этдим. Ана шундан, майда ютуқларимиздан қувониб, катта мақсадларимизда сусткашликка йўл қўймаймиз, деган хулосага келдим.

Лойиҳа ва дастурларни мутасаддилар, тадбиркорлар ҳамда Қашқадарё аҳли қилади. Қувонарлиси, барча ишларни амалга ошириш учун маблағ бор, коммунация бор, уни бажарадиган жой ҳамда ишчи кучи бор, тиллога тенг ер бор. Фақатгина “бор”ларидан қувониб юриш орқали ҳеч нимага эришиб бўлмайди. Борини кўпайтириш, йўғини эса йўндириш орқалигина янги марраларни забт этиш имкони юзага келади.

Зиммамиздаги вазибаларни бажариб, халқ олдидagi бурчимизни сидқидилдан амалга оширмас эканмиз, кўп нарсани бой бериб қўйишимиз мумкин. Айниқса, мамлакат тараққиёти, фарзандларимиз эртаси ҳақида гап кетганда, эътиборсизлик, масъулиятсизликка йўл қўйиб бўлмайди.

Бунинг учун аввало одамларни даромадга эга қилиш, иқтисодий жиҳатдан таъминланганлик даражасини ошириш талаб этилади. Иш ўринлари ташкил этиш орқали бу масаланин ечимига дастлабки қадам ташланади. Навбатдаги босқичларда ҳар бир тармоқни ривожлантириш орқали аҳолининг ўз ишига муносабати, мухаббатини ошириш лозим. Яъни, нафақат иш ҳажмини, балки даромадини, меҳнат шароитини ҳам босқичма-босқич яхшилаб бериш керак.

Масалан, жорий йилда ялпи хушудий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 59 трлн сўмга етказиши ва 5,6 фоизга ўсишини таъминлаш мақсадида 24 трлн сўмлик sanoat маҳсулотлари, 31 трлн сўмлик

қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва 20 трлн сўм хизматлар кўрсатишни амалга ошириш режа қилинган.

Бундан ташқари, 325 млн доллар ҳажмидаги маҳсулотларни экспорт қилиш, 11 трлн сўм инвестициялар эвазига 840 та инвестицион лойиҳани ишга тушириш, 440 минг нафар аҳолининг бандлигини таъминлаш кутилмоқда.

Бу нимадан далolat беради? Табиийки, тадбиркорлик субъектлари ташкил этилиши, борлари ўз фаолиятини кенгайтириши, рақобат муҳити юзага келишини билдиради. Уларга турли бюрократик тўсиқлар қўйилишини назорат қилиш, аҳолининг ижтимоий ҳимояси масаласидаги вазибалар ижросини доимий равишда ўрганиб бориш, умуман, халқ ичида бўлишимиз зарур. Партияимиздан сайланган 117 нафар депутатдан фидойилик ва қатъийлик талаб этилади. Биз барча ишларда фаол иштирок этамиз ҳамда ўз вазибаларимизга масъулият билан ёндашамиз. Кимки, ишонч билан ҳаракат қилса, у виждони олдига ҳам, сайловчилар олдига ҳам бошини банд туталади, деб ўйлайман.

Азизжон КАМОЛОВ, Касби туманидаги ихтисослаштирилган мактаб директори:

— 2016 йилда ўта оғир шароитда иш бошланган. Мактабда 320 ўринли бинода 616 нафар ўқувчи 2 сменада таълим олар эди. Ўқитувчилар хонаси, ошхона, фаоллар зали, спорт зал мавжуд эмас эди. Маънавий-маърифий тадбирлар бетон ётқизилган мактаб ховлисида ўтказиларди. Қиш фаслида тадбир ўтказишнинг умуман имкони бўлмасди. 2020 йил Президентимизнинг вилоятимизга ташрифи чоғида учрашиб, муаммоларни айтдим. Агар шароит яратилса, мактаб битирувчиларини 80 фоизгача олий таълим муассасаларига киритиш имкони мавжуд эканини тушунтирдим. Президентимиз фаолияти тугатилган коллеж биносига кўчиб ўтишга кўрсатма бердилар. Бино 6 миллиард 400 миллион сўмга тўлиқ таъмирланди ва замонавий кўринишга келди. Бунинг учун давлатимиз раҳбарига алоҳида миннатдорлик билдираман.

Янги жой баракали келди, имконият эшиклари янада кенгроқ очилди. Яратилган шароит таълим сифатига ҳам, ўқувчи, ўқитувчи ва ота-оналарнинг кайфиятига ҳам, рейтингимизга ҳам жуда катта ижобий таъсир кўрсатди. Уша пайтда олий ва биринчи малака тоифали ўқитувчилар салмоғи 42 фоиз эди. Ўқитувчилар янги шароитдан фойдаланиб, ўз устида ишлади ва бу кўрсаткич 85 фоизга кўтарилди. Бу ўз ўрнида таълим сифатига боғланиб, битирувчиларнинг олий таълимга кириши 2 йил аввалги 50 фоиздан 2022 йилда 100 фоизга етди.

Туман рейтингиди биринчи, вилоятда учинчи ва республикада 72-ўринга қўтарилдик. Бу ўқув йилидан мактабимиз ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги тасарруфига ўтказилди. Агар биз ғайрат қилсак, меҳнат қилсак, жон куйдирсак, ҳаммасини қила оламиз. Фақат ҳафсала ва ҳаракат керак эканлигини тушуниб етдик. Албатта, барчасида Президентимизнинг қўллаб-қувватлаганликлари бизга куч бағишлади, мотивация берди.

Шу йил февраль ойида Мактабгача ва мактаб таълими вазири ташаббуси билан “Лидерлар ҳафталиги” элон қилинди. Республикаимиздаги 10 мингдан ортиқ директор орасидан мен ҳам тренер сифатида танлаб олиндим. Ҳафталик доирасида вилоятимиздаги 1000 дан ортиқ мактаб раҳбарини

таълим сифатини ошириш ҳамда ўқувчилар учун шаффоф ва адолатли муҳитни яратиш борасидаги тренинг машғулотларини ўтдик.

Биз яна бир ташаббус билан чиқдик. Яъни, мактабдаги тажрибамизни Касби туманидаги 61 та умумтаълим мактабига оммалаштириш ва туман мактаблари фаолигини оширишга ҳисса қўшмоқчимиз. Бунинг учун уларга методик ёрдам кўрсатиш ва ҳар ойда биттадан йўналишда семинар ташкил қилиш ниятидамиз. Рухсат берилса, шу мактаблар ўртасида ўқувчи ва ўқитувчилар алмашинувини қилиб кўрмоқчимиз.

Бу орқали таълим сифатини ошириш, фаолиятимизга ҳам ичкаридан, ҳам ёндан туриб баҳо бериш имкони юзага келади. Айтилик, педагоглар ўз мактабиди, фаолиятидаги, ўқитиш услубиди камчиликларни фарқлаш, ҳис этиш учун бошқа бир муҳитда ишлаб кўради. Энг камида айрим эскича услублардан воз кечиш, бир-биримизнинг хатоларимиздан хулоса қилиш, ютуқларимизни янада тўлдириш зарурлигини англаб етамиз. Ривожланиш учун турли усуллари қўллаб кўриш фойдадан ҳоли бўлмаслигига ишонаман.

Нормурот ХАМЗАЕВ, Қарши шаҳар “Нуронийлар” кенгаши раиси, Қарши шаҳар Кенгашидаги Ўзбекистон ХДП гуруҳи аъзоси:

— Президентимиз вилоятни ривожлантириш масаласи ҳақида гапирди, бугун воҳага катта пул ажратилаётгани, яъни 500 миллиард сўм маблағ берилишини айтди. Шунингдек, Қашқадарё вилояти ташкил топганининг 100 йиллиги кенг нишонлини ҳам маълум қилди. Булар мамлакат етакчисининг вилоятимизга бўлган жуда катта эътиборидан далolat беради ва ушбу сўзлар бутун қашқадарёликларни руҳлантириб юборди. Биз, нуронийлар ва ёшлар давлатимиз раҳбарининг олиб бораётган сиёсатини доимо қўллаб-қувватлаб, у кишига яқин кўмакчи бўлишимиз лозим.

Жамият маҳалладан бошланади. Маҳалла ободлиги юрт ободлиги ҳисобланади. Шунинг учун давлатимиз раҳбари ҳар бир вилоятга ташрифи чоғида маҳаллалар ҳаёти билан танишади. Одамлар қандай нафас олаётгани, шу билан қизиқади.

Бугун маҳаллалар ободонлаштирилиб, тадбиркорлик ривожланмоқда. Тўқимачилик қорхонаси, дорихона, минибанк, озик-овқат дўконлари ва хизмат кўрсатиш устаноналари аҳоли хизматида. Маҳаллада касаначилик, спорт ва соғломлаштириш марказлари ташкил этилмоқда.

Бу борадаги ишларни янада жадаллаштириш зарур. Бунинг учун ҳар бир фахрий ўз хушуди, яъни маҳалласидиги ёшларни тўғри йўлга бошлаш, уларнинг юриш-туришидан хабардор бўлиши лозим. Бирор-бир масалани ҳал этишда, ижтимоий ҳимояга эҳтиёмандларга қўл узатишда ҳам жиҳатликда иш тутиш керак. Қайси бир маҳаллага спорт майдончаси керак, яна қай бирига тиббиёт пункти, мактаб ёки мактабгача таълим муассасаси, хуллас, келишилган ҳолда, бамаслаҳат уларни ҳал этиш лозим. Ҳоким ёрдамчиси ҳамда хотин-қизлар фаоли томонидан ишсиз фуқаролар аниқлаиб, қизиқиш ва хоҳишларига кўра йўналишлар бўйича усталарга бириктирилиши зарур.

Бу ишларда биз – нуронийлар маҳалламизга бош-қош бўламыз. Вақтимизни чойхоналарда, нардаю карта ўйнаб, беҳудага сарф этиш ўрнига, фарзандларимизга насихат, ўрнак кўрсатишга сарфласак, айни мудоао бўлади.

Дилором ИМОМОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты:

— Қашқадарё воҳаси шонли тарихи, тенги йўқ осори-атиқалари ва маданий мерос объект-

лари билан юртимизда ўз ўрнига эга. Воҳанин гўзал ва бетакрор табиати, қўлай иклими, сархил мевалари, бой табиий ресурслари, унумдор ерлари тадбиркорликнинг барча йўналишларида кенг ва самарали фаолият олиб бориш имконини беради.

Давлатимиз раҳбари ҳар йили мамлакатимиз вилоятларини айланиб чиқади ва мутасаддилар олдига тегишли вазибаларни қўяди, берилган топшириқлар ижросини ўрайди. Бу гал ҳам Қашқадарё аҳли билан учрашиб, уларнинг муаммолари билан қизиқиб, уларни ечиш йўлларини таклиф этдилар. Зеро, давлатимизнинг ижтимоий сиёсати ҳар бир маҳаллага кириб бориш ва аҳоли талабини манзилли ҳал этишга қаратилган.

Яқингача Қарши туманидаги “Янги Батож” маҳалласида мактаб йўқ эди. 500 дан ортиқ ўғил-қиз 10 километр масофадаги мактабга қатнади. Яқинда бу ерда янги мактаб қуриб битказилди. Президентимиз маҳаллага ташрифи чоғида уни кириб кўрди. Мактаб 660 ўринли. Ўттиздан ортиқ синфхоналар, кутубхона, мажлислар зали, ошхона, STEM лабораторияси, компьютер хонаси ва касбга йўналтириш хоналари мавжуд. Очик ва ёпиқ спорт майдончалари, йўл ҳаракати хавфсизлиги йўлакларни ташкил этилган.

Айтиш керакки, бугунги таҳликали даврда армиямиз қудрати, унинг жанговар шайлиги ҳар қачонгидан муҳим. Шундан келиб чиқиб, давлат раҳбари бу тизимни ҳам ҳамisha эътибор марказида тутди. Хусусан, Қарши шаҳридаги Олий ҳарбий авиация билим юртига борганида масаланин г мана шу жиҳатларга тўхтади.

Ҳар бир давлатнинг мудофааси унинг қудратини кўрсатади. Мудофаани эса сизга ўхшаган билим, ақли, иродали ҳарбийлар, муҳандис ва учувчилар таъминлайди. Бунга муносиб бўлиш учун доим ўқиб-ўрганиб, ўз устингизда ишлаб, ҳар томонлама баркамол бўлиб етишишнинг керак, деди Президентимиз.

Мутасаддиларга дунёда кузатилаётган хавф-хатарлардан келиб чиқиб, ҳаво мудофаасини янги поғонага кўтариш, тажриба тарикасида учувчисиз қурилмалар йиғишини йўлга қўйиш бўйича кўрсатмалар берилди. Ушбу билим юрти фаолиятини ҳам шунга мувофиқ такомиллаштириш, хорижий муассасалар билан қўшма таълим дастурларни амалга ошириш зарурлиги таъкидланди.

Асосийси, Президентимизнинг вилоятларга, жумладан, Қашқадарёга ташрифи янги-янги ғоялар, ташаббусларни амалга ошириш, иқтисодий барқарорликни оширишда муҳим аҳамият касб этади, халқимизнинг эртанги кунга ишончини янада мустаҳкамлайди.

Комила КАРОМОВА, Қашқадарё вилояти ҳокими ўринбосари:

— Вилоятимизда аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича бир қатор ижобий ишлар олиб борилмоқда. Давлатимиз ҳамда ҳукуватимизнинг эътибори туфайли вилоятда қатор лойиҳалар амалга оширилиб, ишсиз хотин-қизлар касб-хунарга ўргатилмоқда. Вилоятда хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича амалий ишлар олиб борилмоқда. 2022 йилда вилоят оила ҳамда хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бошқармаси томонидан уйма-уй юриш орқали 30 ёшдан юқори 685750 нафар хотин-қизларга анкета-сўровномалар тўлдирилди. “Аёллар дафтари”нинг 3-босқичига киритилган 60289 нафар хотин-қизларга индивидуал дастурларини амалга оширишда ёрдам берилмоқда.

Уларга оилавий тадбиркорликни йўлга қўйиш мақсадида асбоб-ускуналар субсидия асосида топширилмоқда. Бундай ижобий ишлар оилаларнинг фаровонлигига хизмат қилади. Ўзбекистон Халқ демократик партияси электорати вакиллари бу ишлардан мамнун. Буларнинг барчаси аҳоли манфаатларини таъминлашга қаратилган кучли ижтимоий сиёсат юритишнинг амалий натижасидир.

Саҳифани “Ўзбекистон овози” муҳбири Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА тайёрлади.

ВАЗИР ЎРИНБОСАРИ КЕЛМАДИ

ЧЎЧИДИМИ, ҲУРМАТ ҚИЛМАДИМИ?

ЖАМИЯТИМИЗДА ЯХШИ ДЕМОКРАТИК ОДАТ ШАКЛЛАНМОҚДА. БОШЛАНАЁТГАН ЙИЛНИНГ МАРРАЛАРИ, ЙИЛ ДАВОМИДАГИ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРНИ БЕЛГИЛАБ БЕРАДИГАН ПРЕЗИДЕНТ МУРОЖААТНОМАСИНИ КУТИШ ОДАТ ТУСИГА КИРИБ БОРМОҚДА. ПАРЛАМЕНТГА ВА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТНОМА ҚАНДАЙ ЎЗГАРИШЛАР БЎЛАДИ ЭКАН, ДЕГАН САВОЛЛАР БИЛАН ҲАМ КУТИЛАДИ.

УЗУН КИРИШ

2022 йил охирида бораётган пайтда эълон қилинган Муурожаатномада катта мақсадлар кўзланди. Биринчи йўналиш сифатида ихчам ва самарали давлат бошқарувини йўлга қўйиш вазифаси қўйилди. "Қўл бошқаруви"дан воз кечиш, вазирлар фаолияти тубдан ислох қилиниши назарда тутилди.

Жумладан, энди ҳар бир вазирлик тегишли соҳада давлат сиёсатини амалга оширишга масъул бўлиб, тармоқ таркибидаги кўмита, агентлик ва инспекцияларга раҳбарлик қилиши айтилди.

Ҳар бир вазирнинг сиёсий мақоми, Президент, парламент ва жамоатчилик олдидаги масъулияти ошириладиган бўлди. Вазирларга аҳоли муаммоларини ҳал қилиш учун етарли ваколат ва маблағ берилиши ҳам алоҳида қайд этилди.

Вазир ҳар йилнинг бошида жамоатчилик олдида соҳадаги режаси ва йил якуни билан эса унинг натижаси бўйича ҳисобот бериши каби аввал амалда бўлмаган масалалар белгиланди. Вазирлар фаолиятини самарали йўлга қўйиш учун эса сенатор ва депутатларнинг ҳам маъсулияти оширилиши таклиф қилинди. Албатта, бу масалаларда аниқ ҳуқуқий тартиб-қоидалар вақти билан белгиланади.

Вазирликлар ўз соҳасининг иссиқ-совуғи учун жавоб беради. Яъни, кўзланган мақсадга қўра, вазирлар давлат бошқарувида катта шахсга, жавобгар масъулга айланиши керак. Вазирликлар катта ваколатларга эга бўлиши ҳисобдорлик ошириши ҳам тақозо қилади. Акс ҳолда, мувозанат бузилади.

Шунинг учун вазирлар фаолиятини самарали ташкил этишда парламентдаги кўмита, комиссия ва депутатларнинг маъсулиятини белгилаш тавсия этилди. Демократик мувозанатга эришилиши жуда муҳим.

Вазирдан ҳисоб сўралар экан, нега энди депутат ёки сенатордан ўз ишини қандай бажариётганига қизиқмаслигимиз керак? Уларга ҳам катта имкониятлар яратилган. Соҳалар бўйича иккала палатада ҳам кўмиталар, комиссиялар бор. Улар вазирларга қайси йўналишда ёки муайян ҳудудда иш яхши кетмаётганини кўрсатиши, камчиликлар бўйича жойига чиқиш, аҳоли фикрини ўрганиб, масалани биргаликда ҳал қилиши мумкин.

Ечим топилаётган масала бўйича парламент ваколатлари ҳам вазирликларга ўз таклифларини берса, муаммолар тезроқ ҳал бўлади. Ҳар ҳолда, ҳудудга чиқиш, аҳолининг фикрини ўрганиш бўйича тажриба ҳам, восита ҳам, қонунчилиكنи такомиллаштириш ваколати ҳам парламентда кўпроқ.

Сиёсий партиялар ҳулоса қилиб, масъулиятли бўлиб, парламент ва жамоатчилик назоратини самарали, одамларга фойдаси тегадиган, муаммоларни кўтаришига эмас, уларни ҳал қилишга ёрдам берадиган шаклда амалга оширишга ҳаракат қилиши муҳим.

ДЕПУТАТЛАР НИМАНДАН БЕЗОВТА?

Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракцияси Тошкент шаҳридаги олий таълим муассасаларида талабаларнинг турар жой билан таъминланганлик даражасини дастлабки тарзда пойтахтимиздаги 15 та олий таълим муассасалари мисолида ўрганишди. Депутатлар олийгоҳлар мутасаддилари ҳамроҳлигида талабаларнинг эшигини тақиллатиб, ошхонасига ҳам бирга кириб кўрди.

Ўрганишларнинг бошланғич натижалари ўтган ҳафта пайшанба кунин Олий Мажлис Қонунчилик палатасида фракциянинг кенгайтирилган йиғилишида Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги мутасаддилари, олий таълим муассасалари проректорлари иштирокида муҳокама этилди.

Мақсуда ВОРИСОВА, ЎЗХДП фракцияси аъзоси:

— Кейинги йилларда Президентимиз ташаббуси, талаби билан олий таълим соҳасида катта ислохотлар амалга оширилди. Қабул квотаси бир неча баробар ошди. Ўқиш учун қўшимча энгилликлар, ёшларга имтиёзлар берилди. Талабалар сони 1 миллионга етди. Булар, шубҳасиз, тарихий ютуқлар.

Шу билан бирга, вазирликлар ва университетларга боғлиқ бўлиб қолаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Бугунги кун талабалари турар жойидан розими?.. Талабанинг бугуни қандай ўтаётгани унинг эртасини белгилайди...

Президент ва ҳукуматнинг тегишли қарорларида вазирлар аниқ белгиланган. Нима учун улар ижро этилмапти?..

Тегишли чора-тадбирлар натижасида 2021 йил 1 майдан бошлаб давлат олий таълим муассасаларидаги ижара асосида яшайдиган талабаларнинг ойки ижара тўловининг 50 фоизи Давлат бюджети ҳисобидан қоплаб берилиши белгиланди.

Давлат олий таълим муассасаларидаги талабалар турар жойлари 256 тага етказилиб, 91 минг нафар талабани жойлаштириш имконияти яратилди. Лекин бу билан эҳтиёжнинг 41 фоизи таъминланди, ҳолос. Ҳозир қўшимча 132 минг ўринли талабалар турар жойига эҳтиёж мавжуд экан.

Президент, ҳукумат ҳужжатлари ижро этилиши, ёшларнинг ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши муҳим. Шунинг учун олимизда турган вазифа катта ва масъулиятли. Мутасадди вазирлик-идоралар билан талабаларни турар жой билан таъминлаш борасидаги камчиликларни ҳамкорликда бартараф этишимиз керак.

Фирдавс ШАРИПОВ, ЎЗХДП фракцияси аъзоси:

— Аввало, аввалги йилларда нисбатан ўзгаришлар катта, ютуқлар кўп эканини айтишимиз шарт. Олийгоҳлар раҳбар-мутасаддилари кенг қўламли амалий ишлар қилган. Бу ҳақда узоқ гапириш мумкин.

Талабалар турар жойлари масаласидаги муаммоларни ўрганиш натижаларига қўра, пойтахтдаги 15 та олий таълим муассасасида кундузги бакалавр ва магистр йўналишларида 121 513 нафар талаба тахсил олиб, уларнинг 65 770 нафари ёки 54 фоизда турар жойга эҳтиёжи борлиги аниқланган.

Талабалар турар жойидаги ҳолат олий таълим муассасалари кесимида таҳлил қилинганда, Ўзбекистон Миллий университетда талабаларни турар жойларга жойлаштириш тизими тўлиқ рақамлаштирилганмагани ойдинлашди. Ваҳолакни, Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 9 сентябрдаги 563-сонли қарорига мувофиқ, талабалар учун турар жой кидиришга ихтисослашган электрон платформани ишлаб чиқиш, талабалар турар жойи ва хусусий хонадонлардан ижарага турар жой кидиришнинг ишончли тизимини йўлга қўйиш ҳамда доимий равишда янгилаб борилишини таъминлаш вазифаси юклатилган бўлса-да, бугунги кунда мазкур платформа ишга туширилмаган.

Ишчи гуруҳ бирорта олийгоҳда бу масала якунига етказилмаганига алоҳида урғу берди. Ҳатто ахборот технологиялари бўйича етакчи ҳисобланган Мухаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университетида ҳам талабаларни турар жойларга жойлаштириш тизими рақамлаштирилмаган.

Ўзбекистон давлат консерваториясининг талабалар турар жойлари ҳолати ўрганилганда, 1-сонли талабалар турар жойида таянч ҳаракатида нуқсон бўлган ҳамда 1-гуруҳ кўзи оғир талабалар учун махсус хоналар ажратилмагани, шунингдек, умумий овқатланиш хонаси фаолияти йўлга қўйилмагани аниқланди.

Тошкент молия институтининг 1-сонли ётоқхонаси хоналарига меъёридан ортиқ (5-6 нафар) талабалар жойлаштирилган. Санитария-гигиена қоидаларига риоя қилиниши ҳолати ачинарли.

Тошкент фармацевтика институтида ижарада турувчи 1000 дан ортиқ талабаларга ижара маблағларининг 50 фоизи ўўлаб берилмагани аниқланган. Бундан ташқари,

олий таълим муассасалари ётоқхоналарининг шароити яхши эмас, айримлари 10-15 йиллаб таъмирланмаган. ТТЖ мебель ва жиҳозлари маънан эскирган. Шунингдек, талабаларни турар жой билан таъминлаш масаласида хорижий тажриба ўрганилмаган.

Ўрганиш натижалари айтиб ўтилгандан сўнг навбат муҳокамаларга ўтди.

Анвар ТЕМИРОВ, ЎЗХДП фракцияси аъзоси:

— Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети талабалари билан гаплашдик. Чилонзор туманида жойлашган Қатортол савдо мажмуасининг 3-4 қаватларида тадбиркор талабалар учун 1100 ўринли ТТЖ ташкиллаштирилган. Лекин талабалар у ерга жойлашганидан сўнг ТТЖ ёнгин хавфсизлигига жавоб бермаслиги айтилиб, ёпиб қўйилган. Нега бинонинг ёнгин хавфсизлигига тайёрлиги ТТЖ талабаларга топширилгунга қадар тегирилмаган? Ёки шу кунгача вазирлик бу масалани нега ҳал қилмади?..

Аҳрор МУСТАФОЕВ, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги вакили:

— Бундан хабаримиз бор, бизга ФВВдан хат келди. Хатнинг қисқача мазмуни бу бинодо фойдаланиш мумкин эмас. Сабаби, 1- ва 2-қаватларда савдо дўконлари жойлашган, дўконларда тез ёнадиган маҳсулотлар бор. Шунинг учун қўшимча ёнгиндан чиқиш йўлакларини етарлича эмаслиги учун ёпилган.

Тез орада бу масала ҳал бўлади, деган мазмундаги жавобга депутат Анвар Темиров "сизлар ҳал бўлади деярли сизлар, лекин ёпилган вақтдан ҳозиргача оз вақт ўтмаган. Энг ёмони эса талаба бу масала учун сизларни айбламайди, талаба давлатни айблайди. Уларда давлат беклар қараяпти, деган хунук таассурот пайдо бўлади", деб эътироз билдирди.

Фракцияси аъзоси Дилором Имомова айрим талабалар турар жойларида қизлар жуда ноқулай ҳолатларда яшашга мажбур бўлаётганини мисоллар билан тушунтириб берди.

Фракциянинг яна бир аъзоси Қизилгул Қосимова хоналарда одам сони меъёрида бўлиши тиббий нуқтаи назардан жуда муҳим экани, акс ҳолатда ёшлар соғлиғи, руҳиятига салбий таъсир этиши мумкинлигини айтиб, вазирлик вакиллари режалаштиришда бунга амал қилиш зарурлигини эслатди...

Орада ҳис-ҳаяжонли тортишувлар ҳам бўлди, бунинг ҳам тушуниш мумкин. Талабаларга шароит бўлиши муҳим мавзу, ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Ҳамма бу мавзунинг юрагидан ўтказиб гапиради...

Депутат ва мутасаддилар ўртасидаги қизгин давом этган муҳокамаларда баҳслашувлар, эътирозлар, таклифлар ҳам бўлди. Аммо бор муаммоларни қандай ҳал қиламиз, деган савол ҳақида мулоқот кенгаймади. Бунинг сабаби бор эди.

Улуғбек ВАФОЕВ, ЎЗХДП фракцияси аъзоси:

— Биз кимнидир танқид қилиш ёки кимгадир эътироз билдириш учун йиғилмадик. Йиғилишдан асосий мақсад – масалага оқилона ечим топиш. Мана, натижалар кўрсатиб турибди, режалар қониқарсиз амалга оширилган. Шунинг учун режаларнинг амалга оширилишига тўсиқ бўлаётган жиҳатлар ҳақида бизга айтсаларингиз, масалага қонуний ечим топишга ҳаракат қиламиз. Чунки бизда қонун

ташаббускорлиги функцияси мавжуд. Сизлар муаммоларни айтасиз, биз эса уни бартараф қилишга ёрдамлашамиз. Муаммоларни бир-биримизга очиқ айтишимиз керак, шундагина оқилона ечим топишимиз мумкин.

Шунинг учун муҳокамага вазирлик раҳбариятидан вакил таклиф қилинган эди. Келган мутахассислар яхши таҳлил қилляпти. Лекин улар қарор қабул қилувчи ёки умумий вазиятни тўлиқ биладиган масъуллар эмас. Муаммоли ҳолатлар вазирлик раҳбариятига янада аниқроқ кўринади. Бундай муҳокамалар танқид учун ўтказилмайди. Вазирлик бунинг туғри тушунишини истардик. Йиғилиш қароридан ўрганиш, муҳокама бўйича аниқ позициямизни маълум қиламиз...

Муҳокамалар йиғилиш тугаганидан сўнг ҳам давом этди. Вазирлик мутасаддилари депутатлар вазирлик ваколатида бўлмаган масалаларда ҳам бизни айблашяпти, аслида муаммонинг илдири бошқа жойда, масалан, турар жойлар қурилиши учун ер ажратилмагани вилоят ҳокимликлари билан боғлиқ масала, бу ҳақдаги саволни ҳокимликка бериш тўғри бўларди, улардан ҳам вакиллар чакрилса тўғри бўларди, дейишди.

Энди ўринбосар келмагани масаласи ҳақида. Маълум бўлишича, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигининг йиғилишида вазир ўринбосари қатнашиши маълум қилинган. Лекин бундай бўлмаган, изоҳ ҳам берилмаган. Бошқарма ва бўлим бошлиқлари келишган.

Вазир ўринбосари нега келмагани ҳақида турли қарашлар бўлди. Биров кўрқди, деса, биров ҳурмат қилмади, деди. Қайси бири тўғрилигини вазирлик албатта билса керак.

Вазир ўринбосари келганида вазирлик ва фракция ўртасида бир-бирини тушуниш осонлашар, асосийси, муаммоли ҳолатлар сабаблари янада аниқроқ кўринади. Тўғри, вазирлик янги ташкил қилинди, улар ҳам янги функцияларини тизимлаштириб олиши учун вақт керак бўлаётгандир. Лекин ҳурмат учун қанча вақт керак?..

Тортишувлар, баҳс, тушунамликлар бўлиши ҳаётнинг бир қисми. Асосийси, парламент ва вазирликлар орасида соғлом мулоқот муҳити ривожланиши муҳим. Шунда тортишувдан фойда, баҳсдан натижа, тушунишдан ҳулоса пайдо бўлади. Халқимизда "бир кўрган – таниш, икки кўрган – билиш", деган аслида эзгу ниятли нақл бор.

Жараён бошланди, тўхтаб қолмаслиги муҳим. Парламент ва вазирликлар орасидаги муносабатлар натижага қараб мустаҳкамланиб бориши ишонамиз. Айниқса, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги демократик тамойилларни тушуниб, амал қилиб, ёшларга, кўнгли тоза қорақўзларга ўрناق бўлиши аниқдек туюлади...

Халқ демократик партияси талабалар турар жойи масаласини ўрганиши бир марталик мажлис учун эмас. Вазирлик шундай ўйлаган бўлса, адашади, биз масалани маҳаллий Кенгашлар депутатлари билан бирга ҳудудларда ҳам давом эттирамиз, дейишди депутатлар. Мақсад – Президент ва ҳукумат қарорлари нега бажарилмаётганининг тағига етиш, ёшларга шароит яратиш, нотўғри кайфият ҳосил бўлишига йўл қўймадик экани айтилди.

Кейинги мажлисда вазирни билмадиғи ўринбосарларидан бири, албатта, қатнашиб қолса керак.

**Аҳмад ҚУРБОНОВ,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.**

FRAKSIYA FAOLIYATI

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

info@uzbovozi.uz

www.uzbovozi.uz

НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ

Қўллаб-қувватлаш тизими
такомиллаштирилмоқда

2023 йил 27 февраль кuni Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Унда ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш борасида бир қатор янгиликлар ўз аксини топган.

Қарорда белгиланган вазифалар, уларнинг аҳамияти юзасидан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Мавжуда Ҳасанова билан суҳбатлашдик.

– Бугунга қадар юртимизда ногиронлиги бўлган шахсларга зарур шароитлар яратиш борасида қандай ишлар амалга оширилди, қандай ҳуқуқий асослар яратилди?

– Юртимизда ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳамма қатори тенг бўлиб яшашлари учун жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, уларни ўй-жой билан таъминлаш, ногирон фарзанди ёки оилада ногиронлиги бор инсонларни парвариш қилаётганларга меҳнат стажига ёзилиши йўлга қўйилди.

Бу тоифа инсонларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳамма қатори тенг бўлиб яшашлари учун жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, уларни ўй-жой билан таъминлаш, ногирон фарзанди ёки оилада ногиронлиги бор инсонларни парвариш қилаётганларга меҳнат стажига ёзилиши йўлга қўйилди.

2021 йил август ойида давлатимиз раҳбарининг “Ногиронлиги бўлган шахсларга кўрсатилаётган тиббий-ижтимоий хизматлар сифатини янада яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилиниб, унда ногиронлиги бўлган шахслар, айниқса, болаларни реабилитация қилиш, тўлақонли ҳаёт тарзини юритишга кўмаклашиш ҳамда имкониятларини ошириш учун уларни замонавий протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситалари билан таъминлаш, соҳага ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш белгилаб берилган эди. Бу борадаги сазий-ҳаракатлар ногиронлиги бўлган шахсларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга, уларга зарур шароитлар яратишга хизмат қилаётди.

– Жорий йил 27 февралда Президент қарорида қандай чора-тадбирлар кўзда тутилган?

– Мазкур қарор мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари борасида амалга оширилаётган ислохотларнинг манتيқий давоми бўлди, десак ўринли бўлади. Унда ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларининг кафолатларини мустаҳкамлаш, инклюзив ривожланиш, аҳолининг барча қатламлари тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлишларини таъминлашнинг самарали механизмларини жорий этиш, ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамият ҳаётининг барча соҳаларида иштирок этишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш асосий мақсад қилинган.

Қарор билан I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар, ногиронлиги бўлган болалар ҳамда уларга ғамхўрлик қилувчи фуқароларга давлат идоралари ва ташкилотлари

томонидан кўрсатиладиган давлат хизматларидан навбатсиз фойдаланиш бўйича имтиёзлар берилиши қувонарли хабар бўлди. Чунки бирор жойга борганда узункатор навбатларни кўриб, ҳатто соғлом одам ҳам кутишдан чарчайди. Ногиронлиги бор кишиларни яқинлари бирга олиб юради. Давлат хизматларидан навбатсиз фойдаланиш имтиёзи эса уларга энгиллик яратади.

Шунингдек, қарорга кўра, ногиронлиги бўлган шахслар тиббиёт муассасаларида даволанаётган пайтида уларнинг яқинларидан бири ёнида бирга бўлиши учун шароит яратилади. Стационар тиббиёт муассасаларида ногиронлиги бўлган болани парваришлаган шахсга мазкур давр учун меҳнатга лаёқатсизлик варақаси берилади. Болалиқдан ногиронлиги бўлган шахсларга ғамхўрлик қилувчи шахслар (ота-онаси ва бошқалар) учун даволаш даврида давлат стационар тиббиёт муассасаларида бепул овқатланиш каби энгилликлар берилгани ногиронлиги бор оилаларни ҳам руҳан, ҳам моддий-иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга хизмат қилади.

Шу ўринда ҳаётини воқеалар кўз олдимида гавдаланди. Мактабда ишлаб юрган вақтимида бир ҳамкасбимизнинг фарзанди ногирон эди. Она бечора фарзанди ногирон бўлганидан шунчалар эзиларди. Уни Тошкентга олиб келиб даволатиш мақсадида мактаб директоридан рўхсат сўраша қийналар ва ийманарди. Даволанишда қолдирган иш кунларини эса бошқа пайт икки ҳисса ишлаб беришга ҳаракат қиларди. Бу каби ҳолатларга сайловчиларимиз билан суҳбатлашганимизда ҳам дуч келамиз.

Қарорга кўра, эндиликда “Ижтимоий хизмат” электрон платформаси ишга туширилади. Бу эса, ногиронлиги бўлган шахсларга ижтимоий хизматларни кўрсатиш, протез-ортопедия воситаларига муҳтож бўлган шахсларнинг шаффоф электрон навбат тизимини таъминлашга хизмат қилади. Бу билан таниш-билишчилик, адолат мезонларининг бузилишига барҳам бериларди.

Мухтасар айтганда, ушбу қарор ўз мазмун-моҳияти билан қалби ўқис минглаб инсонларнинг эртанги кунга умид ва ишончини оширади. “Инсонга эътибор ва сифатли таълим” йилига ҳамоҳанг тарзда инсон қадри-ни юксалтиришга қаратилган ҳужжат эканлиги билан аҳамиятлидир.

ЎЗА МУХБИРИ
МУХТАРАМА КОМИЛОВА
суҳбатлашди.

ЗЎРАВОНЛИККА ҚАРШИ КУЧЛИ ҚОНУН КЕРАК

ДУНЁДА ЗЎРАВОНЛИК, КУЧ ИШЛАТИШ ҲОЛАТЛАРИ, АЙНИҚСА, ХОТИН-ҚИЗЛАР, БОЛАЛАРГА НИСБАТАН ЖИНОЯТЛАР КўПАЙМОҚДА. БУНДАЙ ПАЙТДА АВВАЛО ЖАВОБГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ ЭНГ МУҲИМ, ЭҲТИМОЛ ЭНГ САМАРАЛИ ЧОРА ҲИСОБЛАНАДИ.

ВАЗИЯТ ШУНЧАЛИККА БОРИБ ЕТДИКИ, ЗЎРАВОНЛИК ФАҚАТГИНА КУЧ ИШЛАТИБ, РУҲИЙ ЁКИ ЖИСМОНИЙ ТАЗЙИҚ БИЛАНГИНА ЧЕГАРАЛАНИБ ҚОЛМАЙ, ЎЗГАНИНГ ЖОНИГА ҚАСД ҚИЛИШ КАБИ АЯНЧЛИ ОҚИБАТЛАРНИ ҲАМ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРМОҚДА. АЧНАРЛИСИ, АЙРИМ ҲОЛЛАРДА ҚУРБОННИНГ ҚОТИЛИ ЎЗ ЯҚИНИ, ҚЎШНИСИ, АКА-УКАСИ, ТУРМУШ ЎРТОҒИ БўЛИБ ЧИҚАПТИ.

РЎЙ БЕРАЁТГАН ҲОДИСАЛАР МУТАСАДДИЛАРНИ ҲАМ ТАШВИШГА СОЛИБ ҚўЙДИ. ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА БОЛАЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ, ЭРКИНЛИКЛАРИ ҲАМДА ҚОНУНИЙ МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ МЕЪЁРЛАРИНИ КУЧАЙТИРИШ ТАКЛИФ ЭТИЛЯПТИ.

ШУ КУНЛАРДА ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА БОЛАЛАР ҲУҚУҚЛАРИ, ЭРКИНЛИКЛАРИ ҲАМДА ҚОНУНИЙ МАНФААТЛАРИНИ ИШОНЧЛИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ АЙРИМ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚўШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТўҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМА ҚИЛИНАПТИ.

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФРАКЦИЯСИ ЙИҒИЛИШИДА ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ КОНЦЕПЦИЯСИ БИР ОВОЗДАН МАЪҚУЛЛАНДИ.

Хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончи ҲИМОЯ қилиш борасида ҳуқуқни қўллаш амалиётида муаммолар юзага келмоқда.

Жумладан, хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқларига дахл қилувчи жинсий қилмишлар учун мутаносиб санкциялар белгиланмаган. Шахс ҳаётининг сир туттиладиган томонларини акс эттирувчи, шаъни ва номусини камситувчи маълумотларни ошкор қилганлик учун жинсий жавобгарлик қонунларимизда акс этмаган.

Шу билан бирга, аёлларни иш ва ўқиш жойида таъийқ ҳамда зўравонликдан ҲИМОЯ қилиш бўйича кафолат ҳам ҳуқуқий ҳужжатларимизда кучли эмас. Тўғри, таъийқ ва зўравонликдан жабрланувчига давлат ҲИМОЯСИ ТАКДИМ этувчи ордер берилади. Аммо унинг муддати 30 кун бўлиб, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини етарли даражада ҲИМОЯ қилиш имконини бермапти. Иккинчи бир томондан эса алимент тўлолмаган шахсларга жазо сифатида жарима тайинланиши янада моддий қийинчиликларга олиб келмоқда.

Натижада эркак ва аёл ўртасидаги тушунмовчиликлар ҳамда таранглик янада ортмоқда. Аёлларнинг ҳуқуқлари етарли ҲИМОЯланмаслиги зўравонликка мойил эркакларга қўл келаятган бўлиши ҳам мумкин.

Жамиятимизда кўпаётган иллатлар бири номуслига тегиш жинояти бўлиб, афсуски, бундай ҳолатлар ҳам ортиб борапти. Хусусан, номуслига тегиш ҳолатлари 2020 йил 156 та, 2021 йил 243 тани ташкил қилган. Жинсий эҳтиёжни зўрлик ишлатиб ёки ғайритабиий усулда қондириш бўйича 2020 йилда 154 та ҳолат қайд этилган бўлса, 2021 йилда бу кўрсаткич 208 тага етган. Афсуски, кўрсаткичлар динамикаси ўсиб бормоқда.

Таклиф этилаётган қонун лойиҳасида эса бу жиҳатларнинг барчаси инобатга олинган. Яъни, хотин-қизлар ва болаларнинг таъийқ ҳамда зўравонликка учрашининг олдини олиш, оила институтини мустаҳкамлаш, оилалардаги маънавий-ахлоқий муҳитни яхшилаш масалалари янада такомиллаштирилмоқда. Ажримлар сонининг камайишига, болалар ва хотин-қизлар ҳуқуқларига оид халқаро индексларда мамлакатимизнинг ўрни яхшилашга хизмат қилувчи меъёрлар ўрин олмақда.

Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига асосий ўзгариш ва қўшимчалар киритилмоқда. 58-модда иккинчи қисмининг “б” банди тинчлик ва хавфсизликка қарши тамом бўлмаган жиноятлар учун, деб тўлдирилмоқда. Шунингдек, ўн саккиз ёшга тўлмаганлиги айбдорга аён бўлган жабрланувчининг номуслига тегиш ёки унга нисбатан зўрлик ишлатиб, жинсий эҳтиёжни ғайритабиий усулда қондириш ёхуд уни жинсий

алоқа қилишга мажбур этиш ҳолатлари учун жавобгарлик кучайтирилмоқда.

115-модданинги санкцияси базавий ҲИСОБЛАШ миқдорининг юз бараваридан икки юз бараваригача миқдорда жарима ёки уч йилдан беш йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёхуд уч юз соатдан уч юз олти соатгача мажбурий жамоат ишлари ёки икки йилдан уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари билан жазоланиш сифатида ўзгартирилмоқда. 118-моддага кўра эса номуслига тегиш, яъни зўрлик ишлатиб, қўрқитиб ёки жабрланувчининг ожизлигидан фойдаланиб, жинсий алоқа қилиш беш йилдан саккиз йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланишга ўзгартирилмоқда.

Бундан ташқари, ота-она яшаш жойида вақтинча бўлмаганда ёхуд ўзларининг ота-оналиқ мажбуриятларини бажара олмайдиган давр учун вояга етмаган болаларига васий ёки ҳомий тайинлаш борасидаги мажбуриятини бажармаслик учун ҳам жазо чоралари кучайтирилмоқда. Чунки ҲИМОЯСИ йўқлиги ёки ота-она ўз мажбуриятларини бажармагани оқибатида вояга етмаганлар ўртасида жиноятлар сони ортиб бормоқда. Мамлакат, 2019 йилда 7 та, 2020 йилда 22 та, 2021 йилда эса 29 жиноят содир этилган. Сўнгги маълумотларга кўра, 8647 нафар боланинги ота-онаси доимий ёки вақтинчалик яшаш жойларини вояга етмаган фарзандларига васийлик ёки ҳомийлик белгиламасдан чиқиб кетган. Бу эса юзага келиши мумкин бўлган турли хатарларни инкор этмайди.

Давлат боланинги шахси, ўй-жойи дахлсизлигини, хат-хабарлари сир туттилишини таъминлайди. Болани зўравонлик, ғамхўрлик кўрсатмаслик ва эксплуатациянинг барча шакллари билан ҲИМОЯ қилишнинг таъминловчи меъёр билан тўлдирилмоқда. Хусусан, жисмоний, руҳий ва жинсий зўравонликдан, қийноқларга солишдан, бепарволик муносабатида бўлишдан, таъийқ қилишдан, баданга нисбатан жазолардан ёки шафқатсиз, қўпол ёхуд инсон кадр-қимматини камситувчи бошқа шаклдаги муомаладан, шахвоний шилқимликлардан, жинсий фаолиятга жалб этишдан ҳам ҲИМОЯЛАШ НАЗАРДА ТУТИЛМОҚДА.

Умуман олганда, зўравонлик ёки таъийқ билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракат учун жавобгарлик кучайтирилмоқда. Жарималар миқдори оширилиб, ахлоқ тузатиш ҳамда қамқоқ жазо муддатлари узайтириляпти.

Бундан ташқари, зўравонлик, жинсий, жисмоний, руҳий зўравонлик деган тушунчаларга ҳам таъйиф берилмоқда. Умуман, зўравонликнинг турлари ва унга белгиланмаган жазо турлари аниқ кўрсатилмоқда. Бу эса ҳуқуқий жиҳатдан жавобгарликни ҳам кучайтиради.

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
“Ўзбекистон овози” мухбири.

ТУҒИШНИ РЕЖАЛАШТИРИШ ВАҚТИ КЕЛДИ

Кизилгул ҚОСИМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати,
Ўзбекистон ХДП фракцияси
аъзоси:

— Хитойнинг қадимий донишманд файласуфи Конфуций икки ярим минг йил олдин "Биз қанақа халқ эканлигини билгингиз келса, олдин бизнинг сонимизни билиб олинг" деган экан. Донишманднинг бу сўзлари Ўзбекистоннинг ҳозирги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш даврида ҳам ўз долзарблигини йўқотгани йўқ. Давлат статистика қўмитасининг маълумотида кўра Ўзбекистон Республикасининг доимий аҳолиси сони 1991 йилда 20,6 миллион кишини ташкил этган бўлса, 2021 йилга келиб 34,6 миллион кишига етди. 1991 йил 723,4 мингга бола туғилган (–(34,5) 1991 йилдан бугунги кунгача бўлган туғилиш

динамикаси 1998–2006 йиллар оралиғида 550 минг ва ундан кам туғилишни кўрсатади. 2020 йилда 841,8 мингга бола туғилганлиги қайд этилган бўлиб, мос равишда ҳар 1000 нафар аҳолига (коэффициенти) 24,6 та чақалоқ тўғри келган. Ортбошимиз Парламентга ва Ўзбекистон халқига қилган Мурожаатларида аҳолининг 36 млн.га етганлиги ва йилига қарийб 900 мингдан ортиқ янги авлод қўшилаётганига тўхталиб ўтилди.

Яқинда ўқиб қолдим БМТ эълон қилган демографик ҳисоботида шундай маълумот келтириб ўтилган: Ўзбекистон аҳолиси энг камида 40 йил давомда ўсишдан тўхтамайди, 20 йил ичида эса Ўзбекистонликлар сони 40 миллионга етиши кутилмоқда.

Ўртача прогноزلарга асосан, Ўзбекистон аҳолиси сони 2038 йилда илк марта 40 млн нафардан ошади. Мамлакат аҳолиси бундан кейин ҳам кўпайишда давом этиб, 2070 йилда энг юқори нуқта – 44 млн 400 минг кишигача етади. Шундан сўнг Ўзбекистонда демографик регрессия бошланиб, пасайиш 2100 йилга бориб 42 млн 200 минг кишини ташкил этиши эзилган.

Бу рақамлар одамни анча ўйлантириб қўяди, чунки демографик жараёнлар, биринчи навбатда, ижтимоий-меҳнат соҳасига сезиларли таъсир кўрсатиб, миллий иқтисодиёт ва жамият ривожланишининг асосий омили бўлиб, аҳолининг меҳнат билан бандлиги ва ишсизлик даражасининг миқдорига, ялли ишлаб чиқариш аҳолининг жон бошига тўғри келадиган ўртача даромад кўрсаткичларига, уй-жой билан таъминлаш, кексайган ёшдаги пенсия таъминотига бевосита

таъсир этиб боради. Бу ўсиш албатта ижтимоий соҳалар: мактабгача таълим, таълим, соғлиқни сақлаш соҳасига демографик "босим"нинг сезиларли даражада ошириши мумкин. Албатта, бу "босим"нинг таъсирини камайтиришни ўйлаш керак. Биргина туғилишни назоратга олиш ҳам таъсир қилиши мумкинлигини тажриба кўрсатган.

Жамиятда тиббий ва маърифий хизматларнинг сифатини яхшилаш аҳолининг ижтимоий ва иқтисодий маданиятини оширишга ёрдам беради, бу шубҳасиз аҳолининг демографик тузилмасини барқарорлаштиришга ва чақалоқларнинг туғилиш суръатларининг нисбатан пасайишига олиб келади.

Шу жойда репродуктив марказларда "Оилани режалаштириш", исталмаган ҳомиланинг олдини олишга қаратилган ишлар биров сусайгани, туғуруқлар орасидаги интервал, туғуруқлар сони, катта ёшдаги аёллар орасида туғуруқларнинг ошиши билан бирга контрацепция воситаларидан фойдаланиш ҳолатларининг камайиши марказ ишчиси кучайтириш ёки тубдан ўзгартириш, бошқатдан кўриб чиқиш лозимлигини тақозо этади, деб ўйлайман.

Шу билан бирга аҳоли сони кўпайиб бораётган бир пайтда шифокорлар штатларининг қисқариши, 2018 йилдан "Аёллар маслаҳатхонаси", "Қизлар саломатлик" кабинетлари фаолият юритиб келади-ю, штатлари ҳамон ҳал қилинмагани ёки яна бир мисол, давлат статистика қўмитасининг берган маълумотида кўра, педиатр шифокорлар сони 2007 йил 10 100 га бўлса, 2019 йилга келиб 6100 тагача қисқаргани қатор саволлар қўяди.

"ОНАЛИК ВА БОЛАЛИК МУҲОФАЗАСИ ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА"

Ўзбекистон ХДП ташаббуси билан "Оналик ва болалик муҳофазаси доимий эътиборда" лойиҳаси йўлга қўйилган. Мазкур ташаббус доирасида жойларда чуқурлаштирилган тиббий кўриклар ташкил этилмоқда.

Хусусан, Бухоро вилоятининг қатор ҳудудларида аҳолига бепул тиббий хизмат кўрсатилди. Когон шаҳрида жойлашган "Беруний" МФЙда ўтказилган кўриқда 120 га яқин аҳоли вакиллари қатнашди. Уларнинг 10 нафари болаларни ташкил қилди. Окулист, лор, жаррох, невропатолог, кардиолог, УАШ врачлари ва патронаж ҳамширалари томонидан аҳолига лаборатор таҳлиллар, ЭКГ, УЗД текширувлари амалга оширилди. Жараёнда 72 та касаллик аниқланиб, беморларга керакли даво қилинди. 8 беморга бепул дори-дармон воситалари, 2 нафари Когон шаҳар тиббиёт бирлашмасига йўлланма берилди.

Худди шундай тадбир Қоровулбозор туман партия кенгаши ва туман тиббиёт бирлашмаси ҳамкорлигида ўтказилди. Имом Бухорий маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудда яшовчи хотин-қизлар ва болалар соғлиқларини назорат қилиш мақсадига ташкил қилинган чуқурлаштирилган тиббий кўриқда 100 га яқин фуқаронинг ҳолати текширилган ўтказилди. Бунинг натижасида касаллиги аниқланган беморларга тавсиялар берилди. Кам таъминланган, ижтимоий кўмакка муҳтож аёллар ва болаларга бепул даволанишлари учун йўлланмалар топширилди.

"УЙМА-УЙ" ЛОЙИҲАСИ НАТИЖА БЕРМОҚДА

Аҳолининг мурожаатлари билан, уларни қийнаётган масалаларни атрофлича ўрганиш ҳамда тегишли мутасаддилар иштирокида ечим топиш орқали нафақат бир инсоннинг мушқули осон бўлишига, балки ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига ҳам ҳисса қўшилмоқда. Сабаби ҳар бир инсон жамиятнинг бир бўлаги сифатида қаралса, уларнинг муаммоси ҳал бўлиши унинг ривожланиб боришидан даллат беради. Ўзбекистон ХДП ҳам бу борада ўз ташаббуси ва ғояларини амалиётга татбиқ этган.

Хусусан, "Уйма-уй" лойиҳаси доирасида кўплаб масалалар индивидуал тартибда ўрганилмоқда. Яқинда Данғара туман Кенгашидаги Ўзбекистон ХДП гуруҳи аъзоси, депутат Н.Жабборов одамлар билан юзма-юз мулоқот қилди. Уйма-уй юриб, уларнинг яшаш тарзи, истаклари, камчиликларини ўрганди. Ижтимоий ҳимояга муҳтож аёллар билан учрашди. Олиб борилган суҳбатлар натижасида "Пишқарон" МФЙда яшовчи 1-гуруҳ ногиронлиги бўлган Собир-рахон Собированинг вазиятига ойдинлик киритилди. Аёлнинг ногиронлиги аравачасига эҳтиёжи борлиги аниқланди. Депутат ва ҳамкор ташкилотлар қонимийлигида эҳтиёжманд фуқаронинг илтимоси қа-ноатлантирилиб, унга ногиронлик аравачаси олиб берилди.

Шунингдек, уйма-уй юриш давомида ижтимоий ҳимояга муҳтож, ногиронлиги бўлган хотин-қизлар билан бирма-бир мулоқот ўрнатилди. Уларнинг муам-молари ўрганилди. Ҳар бир масала юзасидан тегишли ташкилотларга депутатлик сўрови юборилди.

ЭНГ ФАОЛЛАРНИ АНИҚЛАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Касби туман кенгаши томонидан "Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг энг фаол депутати" кўрик-танлови ташкил этилди. Тадбирни Касби туман партия кенгаши раиси, туман Кенгашидаги партия гуруҳи раҳбари С.Ҳамроев кириш сўзи билан очиб, танловнинг маз-мун-моҳияти билан йиғилганларни таништирди.

Айтиш керакки, танлов ўч шарт асосида бўлиб ўтмоқда. Депутатлар ишга баҳо бериш, уларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимини синондан ўтказиш, ташаб-бусларини ўрганишга қаратилган савол ҳамда топ-шириқлар ўрин олган. Касби туманида бўлиб ўтган танловда ҳам ана шу жиҳатлар қамраб олинди. Унда туман Кенгашига Ўзбекистон Халқ демократик пар-тиясидан сайланган 8 нафар депутат низомга кўра уч шарт бўйича фаол иштирок этди.

ДЕПУТАТНИНГ БИР КУНИ

Маҳаллий Кенгаш депутатлари бевосита одамлар орасида, уларнинг кундалик ҳаёти билан ҳамнафас бўлган кишилардир. Чунки уларнинг аксарияти бе-восита вазифалари давомида одамлар билан мулоқот қилади, уларни ташвишга солаётган масалаларга қу-лоқ тутаяди. Хусусан, шифокорлар, маҳалла раислари, корхона-ташкилотлар раҳбарлари, умуман, ҳудуддаги кўзга кўринган кишилар кундалик фаолияти давоми-да ана шундай ҳолатга дуч келади.

Шунга қарамай, ҳар бир депутат турли лойиҳалар ва дастурлар доирасида ҳам сайловчилар билан ало-ҳида суҳбатлар ташкил қилади. Яқинда халқ депутат-лари Музратоб тумани Кенгаши депутатлари Ш.Нор-қобилов, Н.Шербоев ҳамда С.Каримова "Депутатнинг бир кун" лойиҳаси доирасида "Юртим жамоли" ҳамда "Сооплиттепа" маҳаллаларидаги сайловчилари билан учрашди.

Унда депутатлар ўз сайловчиларига амалга ошир-ган ишлари бўйича ҳисоботини ўқиб эшиттирди. Келтирилган маълумотлар асосида билдирилган тақлифлар ўрганилиб, келгусида амалга оширилиши керак бўлган ишлар режалаштириб олинди. Учра-шувда фуқаролар томонидан муҳокама қилинган фикр-мулоҳазалар, уларнинг муаммолари тингланди. Мурожаатлар ечими бўйича тегишли ташкилотларга депутатлик сўрови юборилиши ва депутатлик назо-рати ўрнатилиши белгиланди.

Ўз мухбиримиз.

ДЕПУТАТЛАР ОКРУГДАН ҚАЙТДИ

Фирдавс ШАРИПОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутати, **ЎзХДП**
фракцияси аъзоси:

— Сайловчилар билан навбатдаги учрашувларимиз асосан фуқароларнинг мурожаатлари асосида маҳаллаларда ўрганишлар тарзида олиб борилди.

Хусусан, Денов ту-манидаги "Намозгоҳ" маҳалласида жойлашган 66-умумий ўрта таълим мактабининг ўқув-жиҳоз-лаш ҳолати ўрганилди. Мактабда ёпиқ спорт зали, соғлом овқатланиш учун ошхона, шунингдек, кутубхона ва фаоллар зали барпо этиш керак-лиги ҳақида мурожаат қилинди. Шунингдек, тоза ичимлик суви билан таъминлайдиган қувур-ларнинг яроқсиз ҳолга келганлиги, маҳалла-нинг айрим кўчаларида қўлбола сим ёғочлар ўрнатилганлиги ҳақидаги муаммоларни ҳал этишда амалий ёрдам сўралди. Шу билан бирга,

"Чўнтош" маҳалласининг ҳудудидан ўтувчи Ҳазор-боғ канали таъмирлаёт-ганлиги сабабли ушбу маҳалла аҳолиси доимий қатнайдиган кўприк бу-зилган. Аммо, икки йил-дири, ушбу кўприк қайта қурилмаган. Натижада фуқароларнинг туман марказига ва болаларнинг мактабга қатнаши учун уч км узоқликдаги ҳудудни айланиб ўтишига тўғри келмоқда. Мазкур масала юзасидан қурилиш олиб бораётган ташкилот ва тегишли масъуллар билан ҳудуднинг ўзида суҳбат олиб борилди. Ҳар кун ичида кўприк қурилиши-ни бошлашни билдириш-ди. Мазкур масала доимий депутатлик назоратига олинди.

Шунингдек, "Нурли манзил" маҳалласида бо-лалар учун спорт майдон-часи, кўп қаватли уйлар-га, маъмурий биноларга

аҳоли қатновида фуқаро-лар хавфсизлиги нуктаи назаридан пиёдалар учун йўлакча қуриш масаласи-да мурожаатлар тушди.

Денов туманида ўтган йил давомида инвести-ция дастурлари асосида қурилиши белгиланган ижтимоий соҳа объекта-ри – мактаб, мактабгача таълим ташкилоти ҳамда маҳалла идораларининг барпо этилиши ҳолати ҳам ўрганилди. Якунига етмаган ва тўхтаб қолган объекتلари фойдала-нишга топшириш бўйича масъул ташкилотларга депутатлик мурожаати йўлланадиган бўлди.

Аҳоли ва маҳалла фаоллари мурожаатлари, ўрганишда аниқланган ҳолатлар тегишлилиги бўйича идораларга йўнал-тирилди, натижаси юзаси-дан депутатлик назорати ўрнатилди.

заводидан иш таклиф этилди ва фуқаро розилигини билдирди. Шунингдек, "Ўзбекистон" МФЙда яшовчи фуқаро З.Ҳошимова қизи Арофатхонни турмушга узатиши ва ўғлининг суннат тўйи учун моддий ёрдам, яъни велосипед ва қўй олиб беришда ёрдам сўради ва унинг мурожаати ўрнида ҳал этилди.

Сайлов округида давлат бюджетидан ажратилган маблағлар ҳисобидан ижтимоий соҳа объектарини қуриш, реконструкция қилиш, жорий ва мукаммал таъмирлаш бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳолати ҳам вакиллар иштирокида ўрганиб чиқилди.

Якунига етказилмаган қурилиш объектидаги мавжуд муаммолар ва уларнинг сабаблари ўрганилди. Хусусан, туманининг "Юқори арча" маҳалла фуқаролар йиғинида қурилаётган 14-ўрта умумтаълим мактаб филиали, "Оқтом" маҳалла фуқаролар йиғинидаги 41-ўрта умумтаълим мактаби, "Чимён" маҳалла фуқаролар йиғинидаги 11-сонли МТТда олиб борилаётган қурилиш ишларининг ҳолати ўрганилди ҳамда муаммоларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар қуриш белгиланди.

Дилбар МАМАДЖАНОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги ЎзХДП
фракцияси аъзоси:

— Маълумки, ойнинг сўнги ҳафтасида депутатларнинг ўз сайлов округларида сайловчилари билан учрашувлари бўлиб ўтади. Мазкур учрашувларда халқ билан мулоқот қилиш ва шу орқали бугунги кунда уларни қийнаб турган муаммолар ва қонунчиликни такомиллаштириш бўйича тақлифлар олинади.

Навбатдаги учрашувлар Фарғона тумани Халқ қабулхонасида фуқаролар қабули билан давом этди. Қабулга келган 64 нафар фуқародан 62 та масалада мурожаатлар тушди. Хусусан, фуқароларнинг аксарияти ишга жойлашиш, моддий ёрдам, коммунал соҳасидаги муаммоларни бартараф этилиши ва оилавий муаммолар ҳал қилиниши бўйича ёрдам сўраб мурожаат қилишди. Мурожаатларни жойида ҳал этиш чоралари кўрилди, ҳар бир мурожаатни қонунчиликда белгиланган тартибда кўриб чиқиш бўйича тегишли кўрсатмалар берилиб, ижроси назоратга олинди.

Қабул давомида "Водил" МФЙда яшовчи фуқаро Г.Нематова 1-сонли тиббиёт коллежи ҳамширалик ишини тамомлаган, мутахассислиги бўйича ишга жойлаш масаласида мурожаатига асосан "Эко керамика"

JARAYON

ИНСОН ФОЙДАСИГА ТАЛҚИН ҚИЛИНАДИ

Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича масъул қўмиталар битта мажлис, битта конференция ўтказди

Жорий йилнинг 24 февраль куни Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Конституциявий қонун лойиҳасини тайёрлашга масъул бўлган Коррупцияга қарши курашиш ва суд-ҳуқуқ масалалари ҳамда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмиталарининг қўшма йиғилиши бўлди.

Йиғилишда "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳасини такомиллаштириш бўйича амалга оширилган ишлар атрофлича кўриб чиқилди.

Қайд этилганидек, мамлакатимизда амалга оширилаётган конституциявий ислохотлар мазмун-моҳиятига кўра, "инсон – жамият – давлат", "Ўзбекистон – ижтимоий давлат" деган тамойилларни конституциявий қоида сифатида муҳрлашга, халқпарвар давлат барпо этишга, инсон ҳуқуқларининг ҳимояси ва ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Миллат ва халқ сифатида кейинги қадамларимизни аниқлаб олишимиз учун ўта муҳим бўлган адолатли жамият қуриш йўлидаги улкан қадам бўлмоқда.

Ўтган даврда фуқаролардан келиб тушган 220 мингдан ортиқ таклифлар, шунингдек, 2022 йил 24 ноябрь куни Қонунчилик палатаси мажлисида депутатлар ва сиёсий партиялар фракциялари томонидан билдирилган қатор таклифлар масъул қўмиталар томонидан чуқур таҳлил қилиниб, Конституциявий қонун лойиҳасида акс эттирилди.

Йиғилишда сўз олганлар Конституция ҳам мазмунан, ҳам шаклан мутлақо янги Конституция бўлаётганини алоҳида қайд этишди. Зеро, унинг аксарият нормалари принципиал жиҳатдан янгилашмоқда, биргина инсон ҳуқуқи ва эркинликларига оид қоидалар қарийб икки баробарга ортаётгани таъкидланди.

Конституциявий қонун лойиҳасида инсоннинг давлат органлари билан ўзаро муносабатларида юзага келадиган қонунчиликдаги ноаниқликлар инсон фойдасига талқин қилиниши белгиланяпти. Шунингдек, қонунда назарда тутилган пенсиялар, нафақалар ва бошқа ижтимоий ёрдамнинг миқдори расман белгиланган энг кам истеъмол харажатларидан кам бўлиши мумкин эмаслиги аниқ кўрсатилмоқда, фуқаролар тегиб ёрдамнинг кафолатланган ҳажмини давлат ҳисобидан бепул олишга ҳақлиқли қатъий белгиланмоқда.

Давлатнинг фуқароларни ишгиландириш ҳимоя қилиш ва камбағалликни қисқартириш чораларини кўришга оид вазифаларини назарда тутувчи янги модда киритилди. Бундан

ташқари, мазкур моддага мувофиқ, давлат фуқаролар бандлигини таъминлаш учун уларнинг касбий тайёрлиги ҳамда қайта тайёрлишини ташкил этиши ва рағбатлантириши назарда тутилмоқда.

Йиғилишда таъкидланганидек, фуқароларимизнинг уй-жойли бўлиш ҳуқуқи конституциявий даражада мустаҳкамланмоқда. Давлат уй-жой қурилишини рағбатлантириши ва уй-жойга бўлган ҳуқуқнинг амалга оширилишига шарт-шароит яратиши белгиланмоқда. Ижтимоий жиҳатдан эҳтиёжманд тоифаларни уй-жой билан таъминлашнинг қонуний асослари яратилмоқда.

Энг муҳими, Конституцияда ҳеч ким суднинг қарорисиз ва қонунга номувофиқ ҳолда уй-жойдан маҳрум этилиши мумкин эмаслиги аниқ-равшан мустаҳкамланмоқда.

Йиғилишда сўзлаганлар лойиҳада мамлакатимизда олиб борилаётган очиқлик сиёсатини қатъий давом эттиришга қаратилган қоидалар мустаҳкамланаётганини алоҳида эътироф этишди. Хусусан, давлат оммавий ахборот воситалари фаолиятининг эркинлигини кафолатлаши, шунингдек, оммавий ахборот воситалари фаолиятига тўсқинлик қилиш ёки аралашини қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлиши сўзлашганлар.

Депутатлар қайд этишганидек, аввалги муҳокамаларда Конституциявий қонун лойиҳасидан ҳокимларнинг халқ депутатлари Кенгашларига бошчилик қилишини назарда тутувчи қоида чиқариб ташланган эди. Бирок, жамоатчилик томонидан берилган таклифларда бундай ўзгаришнинг ўзи етарли эмаслиги, яъни ҳокимлар халқ депутатлари Кенгашларида раҳбар бўла олмаслиги аниқ кўрсатилиши кераклиги билдирилган эди. Шунга мувофиқ, "ҳоким лавозимини эгаллаб турган шахс бир вақтнинг ўзида тегишли халқ депутатлари Кенгашининг раиси лавозимини эгаллаши мумкин эмас" деган қатъий норма ўрнатилмоқда.

Тадбир якунида конституциявий қонун лойиҳаси муҳокамаси яна давом эттирилади. Жумладан, яқин кунларда олимлар, ҳуқуқшунослар, фаол ёшлар иштирокида муҳокамалар бўлиб ўтиши таъкидланди.

ОЛИМЛАР НИМА ДЕЙДИ?

27 февраль куни Тошкент давлат юридик университетида юқоридаги масъул қўмиталар томонидан "Конституциявий ўзгаришлар — олимлар нигоҳида" мавзусида илмий-амалий конференция ўтказилди.

Унда "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳасини такомиллаштириш бўйича амалга

оширилган ишлар конституциявий ҳуқуқ соҳасининг олимлари ва ёш тадқиқотчилар иштирокида муҳокама қилинди.

Масъул қўмиталар томонидан янгилаётган Конституция лойиҳаси устида иш олиб боришда асосий эътибор авваламбор, умумхалқ муҳокамаси, жамоатчилик, парламент аъзолари, халқро ва хорижий экспертлар иштирокидаги муҳокамаларда берилган таклифлар ҳар томонлама таҳлил қилиниб, уларнинг долзарблари лойиҳада акс эттирилмоқда.

Таклифларда инсон ҳуқуқларини таъминлаш, фуқароларнинг шаъни ва қадр-қимматини ҳимоя қилиш, ижтимоий ҳимояни кучайтириш, ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, таълим ва илм-фан соҳаларини тараққий эттириш, хусусий мулк дахлсизлигини янада мустаҳкамлаш, фуқаролик жамияти институтларининг ролини ошириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш билан боғлиқ масалаларга устувор аҳамият қаратилган.

Шунингдек, конференцияда парламент фаолиятини ислох қилиш бўйича ҳам бир қатор таклифлар берилди.

Масалан, ТДЮУ кафедра мудири, юридик фанлар доктори, профессор Ихтиёр Беков сўз олиб, Олий Мажлис фаолиятини ислох қилишда ҳар икки палата конституциявий ваколатларида тақдорлинишларни бартараф этишга алоҳида эътибор қаратиш зарурлигини таъкидлади.

Унинг фикрича, бу борадаги хорижий тажриба таҳлили шуни кўрсатадики, уларда парламентнинг қўйи палатаси "сиёсийлашган" палата ҳисобланиб, сиёсий партиялар фракциялари учун сиёсий майдон ҳисобланади ва аксарият давлатларда ҳукумати шакллантириш ва унинг фаолиятини назорат қилиш бевосита қўйи палатанинг ваколатига киради. Юқори палаталар эса асосан ҳудудлар манфаатини ҳимоя қилиш, маҳаллий ҳокимият органлари манфаатларини ифодалаш, ташқи сиёсат, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи, назорат ва махсус хизмат идоралари фаолиятини назорат қилиш йўналтирилганини қайд этиб, Конституция лойиҳасида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг ваколат ва масъулият соҳаларини аниқ чегаралашни таклиф этди. Мазкур ўзгаришлар парламент фаолиятида ҳар икки палата иши самарадорлигини оширишга хизмат қилади.

Юридик фанлар доктори, профессор Хушвақт Хайитов ҳам сўзга чиқиб, ўз таклифларини билдириб ўтди.

Хайитовнинг фикрича, Олий Мажлис палаталари давлатнинг ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини амалга оширишда муҳим ўрин тутуди. Ўз навбатида, парламент палаталари ваколатлари ўртасида аниқ тақсимот, чегара белгилашни, тақдорлаш бўлмаслиги ушбу органлар фаолиятини самарадорлиги ва масъулиятини оширади.

Тадбирда иштирок этган юридик фанлар доктори, профессор Шерзод Зулфиқоров ҳам Олий Мажлис фаолиятини такомиллаштириш бўйича ўзининг фикр ва мулоҳазаларини, тегишли таклифларини билдириб ўтди.

Профессор Зулфиқоров фикрича, Олий Мажлис Сенатининг қонунчилик жараёнидаги фаолиятини янада такомиллаштириш даври талабидир. Сенат томонидан қонунларни кўриб чиқиш мuddатининг аниқ белгиланиши, қонунларнинг ўз вақтида, янада сифатли тайёрлишини таъминлаш. Шу боис, янгилаётган Конституцияда илгор хорижий тажриба асосида қонунларни Сенат томонидан кўриб чиқиш мuddатларини аниқ белгилаш мақсадга мувофиқ.

Конференция якунида Конституциявий қонун лойиҳаси муҳокамаси яна давом эттирилиши, хусусан, яқин кунларда фаол ёшлар иштирокида муҳокамалар бўлиб ўтиши айтилди.

Аҳмад ҚУРБОНОВ
тайёрлади.

Хитойлик олимлар камбағалликни қисқартиришга ёрдам беради

Хитойлик амалиётчи олимлар Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлигида вазир маслаҳатчиси вазифаларида ишлади. Ўзбекистоннинг Хитойдаги элчихонаси кўмагида хитойлик олимлар – Чжан Ци ва Ван Сяо Лин мамлакатимизга келган. Олимлар вазирлик раҳбарияти билан учрашган. Улар дастлаб ҳудудлардаги ҳолатни ўрганади. Сўнг илмий ёндашув асосида камбағалликдан чиқиш бўйича мақсадли дастурлар ишлаб чиқади.

Хитой давлатининг яқин тарихидан биламизки, ушбу давлат камбағаллик устидан тўлиқ ғалаба қозонгани эълон қилган биринчи мамлакат ҳисобланади. Ўзбекистон ва Хитой давлати ўртасида жадал ривожланган стратегик шериклик илгор тажрибани ўрганиш учун кенг имкониятлар яратмоқда.

Маълумки, Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 2021 йилнинг 27 октябры куни Хитой Халқ Республикаси раиси Си Цзиньпин билан телефон орқали мулоқот қилганди. Унда камбағалликни камайтириш масалаларида тажриба ва билим алмашини муҳим йўналиш сифатида белгилаб олинган эди. Шунингдек, 2022 йилнинг 5 февраль куни Ўзбекистон Президенти ва ХХР раисининг Пекиндаги учрашувида камбағалликка ва коррупцияга қарши курашиш борасида Хитой тажрибасини ўрганиш ва жорий қилиш бўйича қўшма чора-тадбирларни амалга оширишга келишиб олинган.

Ушбу ҳамкорлик камбағалликка қарши курашда Хитой тажрибасини ўрганиш ва жорий этиш бўйича икки давлат раҳбарлари ўртасида эришилган келишувларнинг рўёбга чиқиши ҳисобланади.

Вазирлик раҳбарияти билан учрашувда ҳамкорликдаги ишларнинг устувор йўналишларини муҳокама қилиб олдик, – дейди Пекин педагогика университетининг Иқтисодиёт ва ресурсларни бошқариш институти профессори Чжан Ци. – Эътиборли жиҳати, Ўзбекистон ҳукумати камбағалликни камайтиришга жуда катта эътибор қаратаётганини қисқа вақт ичида ҳис қилдик ва биз ҳукуматингиз белгилаб олган эзгу мақсадларга эришишда ёрдам беришга тайёрмиз.

Вазирлик раҳбариятининг маълум қилишича, мутахассислар дастлаб ҳудудларга сафар қилиб, соҳадagi ишларнинг бугунги ҳолатини ўрганади. Таҳлил натижаларига кўра, камбағалликни аниқлашнинг молиявий ва номолиявий мезонларини ишлаб чиқиш режалаштирилган. Шунингдек, илмий ёндашув асосида камбағалликдан чиқиш бўйича мақсадли дастурлар ишлаб чиқилиб, улар вилоятлар, туманлар ва маҳалалар миқёсида амалга оширилади. Қолаверса, ушбу дастурларнинг самарадорлигини мониторинг қилиш механизмининг жорий этиш назарда тутилган. Ўқув дастурларини қайта кўриб чиқиш орқали касб-ҳунар таълими тизимини ўзгаришига ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

Тоштемир МУРОД

ЖАМОАТ ТРАНСПОРТИ:

айрим тарифлар 30 фоизгача арзонлашади

Транспорт вазирлиги жамоат транспорт тизимини ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги Президент қарори билан соҳада амалга оширилиши режалаштирилган ўзгаришлар ҳақида матбуот анжумани ўтказди.

Анжуманда бугунги кунда юртимизда демографик ўсиш, аҳоли ҳамда ёшларнинг активлиги, яъни кунлик ўқиш ва ишларга боришдаги ҳаракатчанлик кўрсаткичлари ошиб бориши натижасида йўловчи ташишга эҳтиёж йилдан-йилга ортиб бораётгани таъкидланди.

– Ҳаракатланишга эҳтиёжни сифатли, қулай ва хавфсиз жамоат транспорти хизматларини йўлга қўйиш орқали тўлиқ қондириш йўлларда транспорт сонини кескин ошиб кетишининг олдини олишдаги энг муҳим омилардан бири ҳисобланади, – дейди Тошкент шаҳар транспорт ва йўл транспорт инфраструктурасини ривожлантириш бош бошқармаси бошлиғи Анвар Жўраев. – Шунингдек, ушбу йўналишда жамоат транспорти жозибдорлигини оширишда иккита асосий кўрсаткич, яъни вақт ва нарх аҳоли танловига ҳал қилувчи омил ҳисобланади. Шу боис шахсий транспорт ёки таксида манзилга етиб бора-

диган аҳоли учун барқарор жамоат транспортида ижтимоий тарифлардан фойдаланиш имкониятини тақдим этиш орқали жамоат транспортининг устуворлигини таъминлаш муҳимдир. Бунда вақт кўрсаткичи бўйича устуворлик ҳамда жамоат транспорти барқарорлигини таъминлаш, автобусларга алоҳида йўлак орқали тўсиқсиз ҳаракатланиш имконини бериш, чорраҳаларда ҳаракатни ташкил этишда автобус йўлакларини учун алоҳида фазалар, йўлак ажратиш имконияти мавжуд бўлмаган чорраҳаларда автобусларнинг ҳаракат жадвалига мувофиқ яшил чироқ тамойилини жорий этиш, шунингдек, аҳоли гавжум объектларга пиёда кириш учун энг қулай жойларда бекатларни жойлаштириш каби тадбирлар тизимли равишда амалга оширилади.

Шу билан бирга, жамоат транспорти тизимининг муаммолар, автобусларнинг эскирганлиги, етишмаслиги, йўналишлардаги пойғалар йўловчи учун курашда белгиланган жадвалларга риоя қилмаслик омиллари ҳозирги ташувларни молиялаштириш модели билан боғлиқ бўлиб, унда йўналишдан ташувлар тушувлар асосий мезон сифатида ишлаб келмоқда. Шу боисдан, қарор билан белгилаб бе-

рилган "Брутто контракт" янги тизими жорий этилмоқда. Бу янги тизим орқали ташувчилар йўлқира ҳақи тушувлари бўйича жавобгарликдан халос бўлган ҳолда ташувлар сифати ва ҳажми бўйича баҳоланади ва молиялаштирилади.

Янада аниқроқ айтилган бўлса, бунда ташувчи билан ҳисоб-китоблар шартнома шартлари асосида амалга оширилган қатновлар, ҳаракат таркиби сонини, мунтазамлик, белгиланган интервалларга риоя этилиши каби шартлар бажарилганлиги бўйича баҳоланган ҳолда амалга оширилади. Белгиланган шартлар қисман бажарилган ёки бузилган ҳолатларда ташувчи тўланадиган маблағлар белгиланган шкала асосида камайтириб тўланади.

– Эндиликда тегишли ҳужжатларга мувофиқ ҳар бир автобус йўналиши бўйича ташувчилар электрон тендер натижалари бўйича аниқланади, – дейди Транспорт вазирлиги Лойиҳа офиси раҳбари Мурод Обидов. – Тендер савдоларига чиқариладиган йўналиш қийматининг бошланғич нархи ҳар бир автобус йўналиши бўйича йўловчи ташиш билан боғлиқ харажатлар ҳамда рентабелликнинг 10 фоизи миқдори инobatга олинган ҳолда, ҳар

бир километр босиб ўтиладиган масофа учун шакллантирилади.

Бундан ташқари, Қорақалпоғистон Транспорт вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар транспорт бошқармалари қошида ташувчилар томонидан йўналиш кўрсаткичлари бажарилгани мониторинг қилиш, бажарилган иш ҳажми ва сифатини аниқлаш ҳамда баҳолаш, йўлқира ҳақи тўлашини ва кўрсатилган хизматлар сифатини назорат қилиш учун автоматлаштирилган диспетчерлик бошқаруви ва назорат тизими ҳам ташкил этилади.

Маълумот ўрнида яна шуни айтиш мумкинки, жамоат транспортининг жозибдорлигини, йўналишларда барқарор ҳаракат тезлигини таъминлаш, аҳоли учун қулайлик яратиш мақсадида вақтга бириктирилган дифференциал тариф режалари апрель ойидан жорий этилади. Бунда бир соат ичида автобусдан автобусга биринчи марта ўтиш 70 фоизгача арзонлашади. Иккинчи ва кейинги ўтишлар йўловчи учун бепул бўлади. Автобусдан метрога ёки метродан автобусга ўтишда тариф 30 фоизгача арзонлашади.

Шу билан бирга, жамоат транспортдан кунлик актив фойдаланувчилар учун бир кунлик лимитсиз тарифлар ҳам жорий этилади.

Тадбир сўнггида вазирликнинг масъул ходимлари журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб берди.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон ovozi" муҳбири.

СИЁСІЙ ЭСЛАТМА

Бундан 15 йилча аввал, матбуотнинг қаттиқ нониға ризқимиз қўшилаётган пайтларда тахририятда шошилинч йиғилишга чақирдишди.

Ўртага катта телевизор жойлаштириб, фильм десак бўлмас, видео қўйиб беришди. Унда турли тахририятларда ишлаган ходимлар ўша пайтдаги миқдорга кўра 1 тадан 10-15 тагача тушликка етадиган миқдорда ноқонуний пул олгани ҳақида ҳикоя қилинди. Мусиқалари кўрқинчли кинолардагидек эди.

Видео тугади, ўзини жиддий тутадиган собиқ идора ходими (у ҳам бегона эмас, матбуотдан чиққан) қовоғини осилтириб, насиҳат қилган бўлди. Кўрқинчимизни истагани билиниб турарди.

Шу воқеадан кейин кўп ўтмади, тўрт қатор журналистик матн ёзиб, ўтказиш қийин бўлиб қолди. Масалан, "Кампиртепа" деган маҳалланинг 100-200 йиллик номи ишлатилгани учун ҳам шубҳа остига олишлар бошланди.

2 та жумлани келиштириб ёзолмайдиганлар "папка-папка" мақолаларни ўқиб берадиган ҳолатлар бўлди. Матбуот ходимларини ёппасига муттаҳамга чиқаришни истовчи шарпалар кўпайди. 37-йиллар қаҳратони қайтиб келгандек туюлди.

Совет даврида ҳам прокурорлар билан ҳақиқат учун талаша олган, устозимиз, хизмат кўрсатган журналист Сафар Остонов ўша йиллари нимадир сабаб бўлиб, менга бир гап айтди. **"Ҳеч қачон қаттиқ кўрқманг, эҳтиёт бўлсангиз етарли, бу кунлар ўтади, лекин ҳозир кўрқсангиз, кўрқув қонингизга ўтириб, кейин болаларингизга ҳам ўтади. Кўрқув генга ўтириб қоларканда..."** Бу гаплар нимагадир охириги кунларда хаёлга келадиган бўлиб қолганди.

Кўрқув ҳисси жамиятга ўтириб қолиши қандай оғир оқибатларга олиб бориши мумкинлиги ҳақида китоб бўладиган гаплар ёзишнинг ҳождати йўқ. Шусиз ҳам ўша пайтда жамиятда қандай мудҳиш руҳият ҳукм сурганини билганлар яхши билса, эсласа керак. Бундан ким нима ютганини англаб етиш қийин, лекин Ўзбекистон нималар ютқазгани ҳақида бир нечта китоб ёзса бўлади.

Бугунги кунларга қайтсак. Йил бошида бир-икки нафар журналистика ичида юрган шахслар ҳибсга олинди. Қонун бўйича иш кўрилатгани ҳақида баёнот берилди.

» **Кўрқув ҳисси жамиятга ўтириб қолиши қандай оғир оқибатларга олиб бориши мумкинлиги ҳақида китоб бўладиган гаплар ёзишнинг ҳождати йўқ. Шусиз ҳам ўша пайтда жамиятда қандай мудҳиш руҳият ҳукм сурганини билганлар яхши билса, эсласа керак. Бундан ким нима ютганини англаб етиш қийин, лекин Ўзбекистон нималар ютқазгани ҳақида бир нечта китоб ёзса бўлади.**

Орадан кўп ўтмай, Адлия вазирлиги, унга боғлиқ манбалар кетма-кет эслатма, огоҳлантириш бера бошлади. Сарлавҳалари камида қизик: **"Журналист матбуот эркинлигидан ўзининг шахсий манфаатлари йўлида фойдаланишга ҳақли эмас!". "Журналистларга эслатма: товламачилик, фибрибарлик, ўғрилиқ – буларнинг фарқи нимада?"**

Вазирлик нотўғри талқинларга муносабат билдирди. Бу ҳам керак. Лекин фикр талқини ва фикр тахрири орасидаги чегара жуда нозик.

Кўп гапирмайлик, шу саволнинг ортидан яна бир савол. Бир пайтлар қоракўз мухбирларга қўйиб берилган видео билан ҳар хил эслатма ва огоҳлантиришларнинг ўзаро ўхшаш хусусияти борми? Бу саволга вазирлик ёки бошқа идораларимизнинг жавоб бериш эҳтимоли кам.

Бўлмаса, бошқа савол ҳам бор. Охириги

пайтларда прокуратура, миллий гвардия, суд, ички ишлар ходимлари пора билан кўлга тушаётгани ҳақидаги хабарлар ҳам жуда камайиб кетгани йўқ. Нега, масалан, **"суд мустақиллигидан, прокурор қонун устуворлигидан ўзининг шахсий манфаатлари йўлида фойдаланишга ҳақли эмас"**, деган огоҳлантиришми, эслатмами берилмаяпти?..

Қонун ҳамма учун тенг. Суд қарорига кўра, жиноятчи журналисти, прокурорми ёки ундан қаттароғими – жазосини олиши шарт. Бўлди, бошқа масала йўқ. **Матбуотга аралашиб юрганларнинг ҳаммаси фаришта эмас, бошқа соҳадагиларнинг ҳаммаси фаришта бўлмагани каби.**

Тадбиркорлик ёки бирор ҳунарни ўрганаётган одам қонунчиликдаги нозик жиҳатларни билмагани учун шартта жазоланмаяпти, тикиб қўйилмаяпти. Ҳозирги сиёсат яхши ниятда юриб, бир нарса яратаман деб ҳаракат қилаётганларни билиб-билмаган хатоси учун жазолаш эмас, тушуниш, хатоларни тузатишга имконият беришдек оқил йўналишга тушиб олган. Буни унутмаслик муҳим.

Бу билан асло бошқа нарса демоқчи эмасман. Журналист айбдор бўлса, албатта, қаттиқ жазоланиши зарур. Лекин битта-икки кишини кўрсатиб, қолганларга қош чимиришга уринилса, бу жуда эски, обрўси қолмаган усул бўлади.

Ҳар хил бўлмағур хаёлларга чўмиб юрганимизда, Президент, гўё сезиб тургандек, Қашқадарёда туриб, аниқ тушунтириш, эҳти мол кимларгадир сиёсий эслатма, ОАВ ходимларига эса далда берди.

"... Биз ниятимизга етдикми? Биримиз икки бўлдими?.. Шунинг учун эркинлик нафаси, оммавий ахборот воситаларини дўст билиб, нур устига нур, гапирсин, адолатли гапирсин..."

Бу гапларнинг замирида аччиқ, чуқур ҳулосалар, катта ва кенг маънолар бор. Ҳар ким ўзига керагини, ўзига аталганини ҳам олади. Кўп гапга не ҳожат. Икки фарзандим бор, минг шукр, энг катта ниятим улар кўрқинишн истамайман.

Генимизга ўтириб қолмаган, деб умид қиламан.

Бугун баҳорнинг биринчи кунини экан. Яшасин, эркинлик нафаси!..

Тўлқин ТўРАХОНОВ

БАНКЛАРАРО ТЎЛОВ ТИЗИМИГА ЎЗГАРТИРИШ КИРИТИЛДИ

Марказий банк банкларнинг вакиллик ҳисобварағида етарли маблағлар мавжуд бўлмаган ҳолатлар овердрафт сифатида акс эттирилиши белгиланаётгани ҳақида маълум қилди. Мухбиримиз бу ўзгариш мазмунини изоҳлаб беришни сўраб, Марказий банк департаменти директори Акмал Назаровга мурожаат қилди.

– Марказий банк бошқарувининг "Марказий банкнинг банкларро тўлов тизими орқали электрон тўловларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қарори Адлия вазирлиги томонидан 2023 йил 16 февралда 1545-5-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди, – дейди департамент директори. – Қарорга кўра, филиалга эга бўлмаган банк ёки банк филиалини банкларро тўлов тизимида улаш учун белгиланган қоидалар амалдаги қонунчилик талабларига мувофиқлаштирилмоқда. Шу билан бирга, банкларнинг вакиллик ҳисобварағида етарли маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда клиринг орқали ишловчи тўлов тизимларидан олинган банклар ўртасидаги яқуний ҳисоб-китобга оид маълумотлар асосида амалга оширилган тўловлар бўйича маблағлар овердрафт сифатида акс эттирилиши белгиланди.

Вакиллик ҳисобварағида овердрафт юзага келган банкнинг Марказий банк ҳисоб-китоблар клиринг тизими ва тезкор тўловлар тизими орқали операциялари вакиллик ҳисобварағида ижобий қолдиқ шаклланишига қадар тўхтатилади.

Бундан ташқари, ушбу ўзгаришларга кўра, эндиликда таъсисчилар Ўзбекистон Республикаси резидентлари бўлган юридик шахслар ҳамда ЯТТлар банк ҳисобварақларини 2023 йил 1 майдан бошлаб, давлат рўйхатидан ўтиш жараёнида ҳам, фойалият давомида ҳам масофадан туриб очиши мумкин. Қолаверса, ногиронлиги бўлган шахсларга факсимил имзодан фойдаланишга руҳсат берилди. Бундан ташқари, ҳисобварақни очиб учун тақдим этиладиган ҳужжатларни электрон сақлаш имконияти бўлганда қоғозда сақлаш ҳуқуқи берилди.

Бир сўз билан айтганда, барча жисмоний шахсларга ягона идентификатор – жисмоний шахснинг шахсий идентификатори рақами жисмоний шахснинг шахсий идентификатор рақами (ЖШШИР) асосида ҳисобварақ очилиши белгиланди.

НОСОЗ ВА ҚЎЛБОЛА ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНМАНГ

Кундалик ҳаётимизни маиший техникаларсиз тасаввур қила олмаيمиз. Ушбу маиший техникалар истеъмол қилаётган ток хонадондан ўтган электр симларни кесимида мос келиши ҳамда қисқа туташув ортиқча юкланишдан ҳимояловчи автоматларда кўрсатилган максимал ток кучидан ошмаслиги лозим.

Бугунги кунда қуриладиган янги биноларда кўпинча мис симдан фойдаланилмоқда. Лекин 30-40 йил аввал қурилган хонадонларда электр симлар алюминдан фойдаланилган бўлиб, улари вақти-вақти билан текшириб туриш зарур.

Ортиқча юкланиш содир бўлганда электр симлар аввалга қизийди, сўнг унинг ҳимоя қобилиги эриydi. Ҳимоя қобилиги эриши натижасида қисқа туташув содир бўлиб, ўзидан кучли иссиқлик ажратлади. Агар электр симлар ёғоч конструкциялар ҳамда турли хил пластик қопламалар орасидан ва ёғоч устидан ўтган бўлса, ушбу материаллар ёниш хусусиятига эга бўлганлиги сабабли ёнғин келиб чиқиши мумкин.

Электр ускуналаридан нотўғри фойдаланиш оқибатда республика ҳудудида ҳар йили ўртача 3500га яқин ёнғин қайд этилиб, ўнлаб инсон ҳалок бўлади.

Ўзингиз ва уйингизни ёнғиндан асрашингиз учун эски ва қўлбола маиший техникалардан фойдаланманг.

Бобомурод САБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Администрациясига қарашли биноларда
ЎХТТЭ бўлинмаси мутахассиси,
катта сержант.

ЭЪЛОН

«BANYAN» МЧЖ бошланғич нархи босқичма-босқич ошиб бориш тартибиде ўтказиладиган такрорий очиқ аукцион савдоларига таклиф этади!

2023 йил 17 март куни соат 11.00да бўлиб ўтадиган очиқ аукцион савдосига «Toshkent viloyati Dori Dargomon» акциядорлик жамияти томонидан 24.02.2023 йилдаги №87/01-сонли буюртманомасига асосан Тошкент вилояти Бўка шаҳри Магистрал кўчаси манзилида жойлашган 28-сонли дорихонанинг умумий 1500 кв.м. ер майдонида жойлашган ўзбошимчилик билан қурилган хизмат хоналари бино иншоотлари такроран қўйилмоқда. Бошланғич баҳоси – 505 000 000 сўм. Кўчмас мулкнинг бошланғич баҳоси ҚҚСни инобатга олган ҳолда белгиланган.

Юқоридаги кўчмас мулк 17 март куни соат 11.00да сотилмаган тақдирда, такрорий савдолар 2023 йил 3,18 апрель, 3,18 май ҳамда 2,19 июнь кунлари бўлиб ўтади.

Юқоридаги кўчмас мулк билан буюртмачи ташкилот вакиллари иштирокида бевосита манзилга чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдосида қатнашиш истагани билдирган талабдорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закатал келишув шартномасига асосан кўчмас мулк бошланғич нархининг 15 % дан кам бўлмаган миқдорда закатал пулини тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат билан бирга қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари шарт:

– юридик шахслар – давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида гувоҳнома нусхаси, ваколатли вакил учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат нусхаси илова қилинган ҳолда;

– жисмоний шахслар – паспорт нусхаси, ваколатли вакил қатнаш-

ган тақдирда, ваколатли вакил учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат нусхаси илова қилинган ҳолда;

Аукцион савдосида иштирок этувчи талабдорлардан аризаларни қабул қилиш расмий иш кунларида (шанба, якшанба ва байрам кунларидан ташқари) соат 10:00дан 16:00гача қабул қилинади. Талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо ўтказиладиган кундан бир иш куни олдин соат 16:00да тўхтатилади. Савдо ғолибига аукцион савдоси натижалари бўйича ғолиблик баённомаси имзоланган санадан бошлаб 5 банк куни ичида савдо ташкилотчисининг ҳисоб рақамига мулк сотув қийматидан 3 фоиз миқдорда пул маблағи тўлаб бериш ва 10 кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси имзолаш мажбурияти юклатилади. Кўчмас мулклар учун тўловлар амалга ошириш муддати олди-сотди шартномасида сотувчи томонидан белгиланади.

Заказал пулини тўлаш учун реквизиитлар «BANYAN» МЧЖ. АТ "Xalqbank" Тошкент шаҳар филиали амалиёт бўлими. х/р: 20208000300757166001. МФО 01125. СТИР 304 802 952.

Манзил: Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек тумани, Паркент кўчаси 51-уй. Савдо ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳар, Олмазор тумани Янги Олмазор кўчаси, 1А-уй.

Телефон: +998-71-207-25-53.

Лицензия RR – 0298.

KECHINMA

+15 Коракалпоғистон Республикаси Хоразм +20

+15 Бухоро Навоий +20

+15 Тошкент Самарқанд Жиззах Сирдарё +20

+17 Қашқадарё Сурхондарё +22

+13 Андижон Наманган Фарғона +18

+16 Тошкент шаҳри +18

t.me/uzbekiston_ovozi gazetasi facebook.com/uzbekistonovozi instagram.com/uzbekiston_ovozi info@uzbovozi.uz www.uzbovozi.uz

БАҲОРНИНГ БИРИНЧИ КУНИ

Табиат қонуниятига айланган тартиб билан ер ўз ўқи атрофида айланар экан, ушбу манзилдаги 92 кунни кўклам учун ажратади. Баҳорнинг илк куниданоқ 2160 соат давом этган мўйсафид фаслнинг оғир юки энгиллагандек бўлади. Нафақат одамлар, балки бутун борлиқ янги нафас билан уни қарши олишга ҳозирланади.

Тоғлардаги қорлар кўз ёш тўққандек эрий бошлайди. Аммо бу унинг ҳаёти тугаши эмас, бошқа бир ҳаётга жон бағишлашига уланади. Майсалар эринибгина заминдан бош кўтаради. Қуёш эса уларнинг гуркираши учун тобора кучлироқ нур сочишга интилади.

Қишнинг охириги кунларига ўз ҳукмини ўтказишга уринган кўклам шамол ҳароратига ҳам таъсир қилмай қолмади. Бир неча кун баҳордан дарак берган илиқлик кеча тонгда охириги бор сескантирувчи оқимга ўрнини бўшатиб берди. Аммо бу қалблардаги интиқликни, янгилинишга бўлган иштиёқни бир он бўлса-да сўсатирмади. Узун ва совуқ кечалар секин-аста чекинмоқда. Бугундан янги умидлар билан баҳор бошланди.

Бу йилги баҳор чиндан-да ҳар йилгидан ўзгача. Чунки ортда қолган қировли кунлар тарих саҳифаларидан синов ва сабр тушунчалари билан жой олди. Ўзбекистонда қишнинг биринчи ойи нисбатан совуқ ҳаво билан бошланди. 2022 йилнинг сўнги 31 кунда ҳарорат асосан нолдан паст даражани кўрсатди. Оппоқ қорлари

туфайли кумуш дея зийнатланган бу мавсумдаги ёнғингарчиликни ёши улуг инсонлар барака сифатида баҳолади. Болаларнинг хурсандчилигига сабаб бўлган қалин қор катталарнинг ташвишини оширгани рост. Бироқ ҳеч ким қишдан норози бўлмади. Яратганининг инояти билан ариқларимизни сувга тўлдирган фаслнинг дастлабки ойлари қанчалар синовли бўлмасин, ўтди.

Ер юзининг қай бир минтақасида тошқинлар, қаеридадир ёнғинлар кузатилади. Шунда ҳам ҳаёт тўхтаб қолмади. Бир сиқим тўпроқ билан тўладиган, бироқ урушга, қон тўкишга тўймаган кўзлар ҳам ўз ҳунрезликларини давом эттирди. Лекин тун ўз ўрнини кунга бўшатиб беришдан ҳеч воз кечмади, соат миллари бир зайлда олдинга интилаверди.

“Аср фалокати”. Ўн минглаб инсоннинг ҳаётига зомин бўлган, юз минглаб фуқарони бошпанасидан айирган машъум зилзила. Сўнги бор оиласи, яқинлари билан кечки овқатни еганлар, охириги марта фарзандининг пешонасидан ўпганлар, отасининг бўйнидан қучиб, хайрли тун тилаган болалар, фарзандини аллалаган оналар. Ҳаммаси бир неча сонияларда ер билан яқсон бўлди. Зилзила нафақат заминни, балки қалбларни ҳам ларзага солди. Дунё аҳлини огоҳликка чақиргандек бўлди. Аммо буни кимдир англади, яна кимдир эса...

Одамлар орасида нафақат бор-будидан, балки яқинларидан ҳам

ажраб қолганлари кўп. Ота-онасиз болалар, жигарбандидан айрилган кишилар. Қайсидир оиладан эса асар ҳам қолмади. Уйлар, бинолар, ҳатто шаҳарлар вайрон бўлди, кули кўкка совурилди. Бироқ умидлар эмас... Яхшиликка, яхши кунларга бўлган умид яшашда давом этмоқда.

Биласизми, ҳаттоки, кеча кўрганларимиз орасидан ҳам кимгадир бугунги баҳор тонгини кўриш бахти nasib этмаган бўлиши мумкин. Эҳтимол, қайсидир оилага янги меҳмон келган. 9 ой кутилган фарзанд йиғиси кўкларни тутгандир балки. Балки кимдир узоқ хасталиқдан сўнг биринчи бор оёққа тургандир. Ким билади дейсиз, йиллар давомида ушалмаган орзулар амалга ошгандир.

Сайёрамиздаги 8 миллардга яқин одам шунча тақдир, шунча орзу, шунча мақсад демақдир. Миллионлаган оилаларда қанча ташвиш ёки хурсандчилик. Ҳар бир хонадон иккаричисида ўзига хос тартиб ҳукмрон.

Аммо баҳор нафаси ҳеч биримизни четлаб ўтмайди. Тонг сахардан уфққа бош қўяётган қуёш ҳам яхшироқ ёмонга бирдек нур сочаверади. Юракларда эса янги орзу-мақсадлар баҳор билан биргаликда кўртдек очаверади. Тоғ чўққисидидаги кўзни қамаштирувчи қор, адирларга алвон гилам тўшайдиган қизғалдоқлар ҳам барчага баробар гўзаллигини улашаверади. Лекин кимдир буни кўради, яна кимдир эса...

Асосийси, кўкламга етиб келдик. Тез орада борлиқ яшилликка бурканади. Дарахтлар келинчақдек безанади. Ариқлардаги шарқироқ сувнинг овози болажонларнинг ҳайқирикларини, қизларнинг кулгусига жўр бўлади. Боғу роғлар, хиёбонлар одамлар билан файза тўлади.

Ҳа, айнан одамлар билан. Чунки ҳаёт одамлар билан гўзал. Яқинларимизнинг соғлиғи, бахти, кулгуси билан яшашга бўлган иштиёқ бор. Уларнинг меҳри, ғамхўрлиги қаддимизни тик тутиб тургани ҳам айни ҳақиқат. Оталаримиз насихати, оналаримизнинг дуоси сабаб бу йилги баҳорни ҳам яхшилиқларга ошно қилайлик. Атрофимиздаги инсонларга табассум қилишни унутмайлик. Зотан, бу ҳам кичик бир эҳсон, аслида.

Табиат мусаввири сеҳрли мўйқалами билан баҳор ҳуснини яна бир бор кўз-кўз қилади. Унинг мафтункор кўриниши қалбларга ҳам гўзаллик улашсин. Меҳр ва муҳаббатга тўла қалблар ҳаётга нур улашаверсин.

Зилола АНВАР ҚИЗИ.

ДИҚҚАТ, ЯНГИ РУКН:

ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНЛАРИНИ БИЛАСИЗМИ?

Иброҳим ФАЙЗУЛЛАЕВ

1933 йил 25 августда Сурхондарё вилояти Денов туманида тугилган.

1969 йили Самарқанд қишлоқ хўжалиги институтини тамомлаган.

1971 йилда туман қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва уларнинг сифати

бўйича давлат инспекцияси мутахассиси. 1983 йилнинг 11 февралидан Денов туманидаги Собир Раҳимов номидаги хўжаликда раҳбар вазифаларида меҳнат қилган. 1993 йили “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими” унвонини олган. 1994 йилда “Иброҳим” хусусий чорвачилик хўжалигини ташкил қилди. 1996 йил “Ўзбекистон қаҳрамони” унвони билан тақдирланган.

Қишлоқ хўжалиги соҳаси вакиллари, вилоят ва тумани фаоллари ҳамда халқ ўртасида ҳурмат, эътибор қозонган салоҳиятли агроном-олим, илғор фермер, самимий ва жонкуяр инсон.

— Инсон ерни сўйса, ер ҳам билар экан. Барча ризқ-насибани ер орқали оляпмиз. Деҳқонга, инсонга қадрни, ҳурмат-эътиборни ҳам ер берар экан. Мен ҳаётим давомида қанча муваффақиятга эришган бўлсам, буни она еримнинг ҳиммати-марҳамати деб биламан, — дейган эди Иброҳим ака.

ҲУШЁР БЎЛАЙЛИК

Маълумки, Фавқулдада вазиятлар бўлимлари ходимлари ёнғинлар билан боғлиқ бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишда, яъни ижтимоий соҳа ва иқтисодиёт тармоқлари объектлари ҳамда аҳоли турар жойларининг ёнғин хавфсизлигини таъминлаш борасида профилактик тадбирларни изчиллик билан ўтказиб келмоқда.

Жумладан, Кармана тумани ҳудудидаги ҳар бир маҳаллага туман Фавқулдада вазиятлар бўлими ходимлари бириктирилган бўлиб, улар томонидан ҳар кун маҳалла фаоллари билан ҳамкорликда уйма-уй кириб, фуқароларга носоз электр иситиш мосламаларидан фойдаланмаслик ҳамда ис газидан заҳарланишнинг олдини олиш бўйича тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Шунингдек, ёнғин хавфсизлиги бўйича эслатмалар тарқатилмоқда. Ёнғин хавфсизлиги қоидаларининг бузилиши аниқланган хонадонлар рўйхатга олинди, аксарият камчиликлар жойида бартараф этилмоқда. Олиб борилаётган тушунтириш ишларига ҳам қарамасдан фуқаролар хонадонларига қўлбола иситиш печларини ўрнатиб, ундан фойдаланиб келмоқда.

Маълумот ўрнида яна шунини айтиш мумкинки, ёнғин хавфсизлиги қоидалари ва талабларини мунтазам равишда ўрганиб бориш ва уларга қатъий амал қилиш ниҳоятда зарур ҳисобланади. Чунки, озгина эътиборсизлик, ақлу фаросат билан иш тутмаслик оқибатида содир бўлган кичик ёнғиндан одамларга ҳам, жамиятга ҳам зарар етди.

Шу ўринда ҳурматли фуқароларимиздан қуйидаги тавсияларга риоя этишларини сўраб қоладик:

— Газ печ ва бошқа иситиш воситалари олдида тез ёнувчи нарсаларни сақламанг.

— Ёш болаларнинг олов билан ўйнашига асло йўл қўйманг, уларга бу ўйин ёмон оқибатга олиб келиши мумкинлигини тушунтиринг.

— Газ печларида бирор носозлик сезсангиз дарҳол газ идорасининг “104” рақамига мурожаат қилинг.

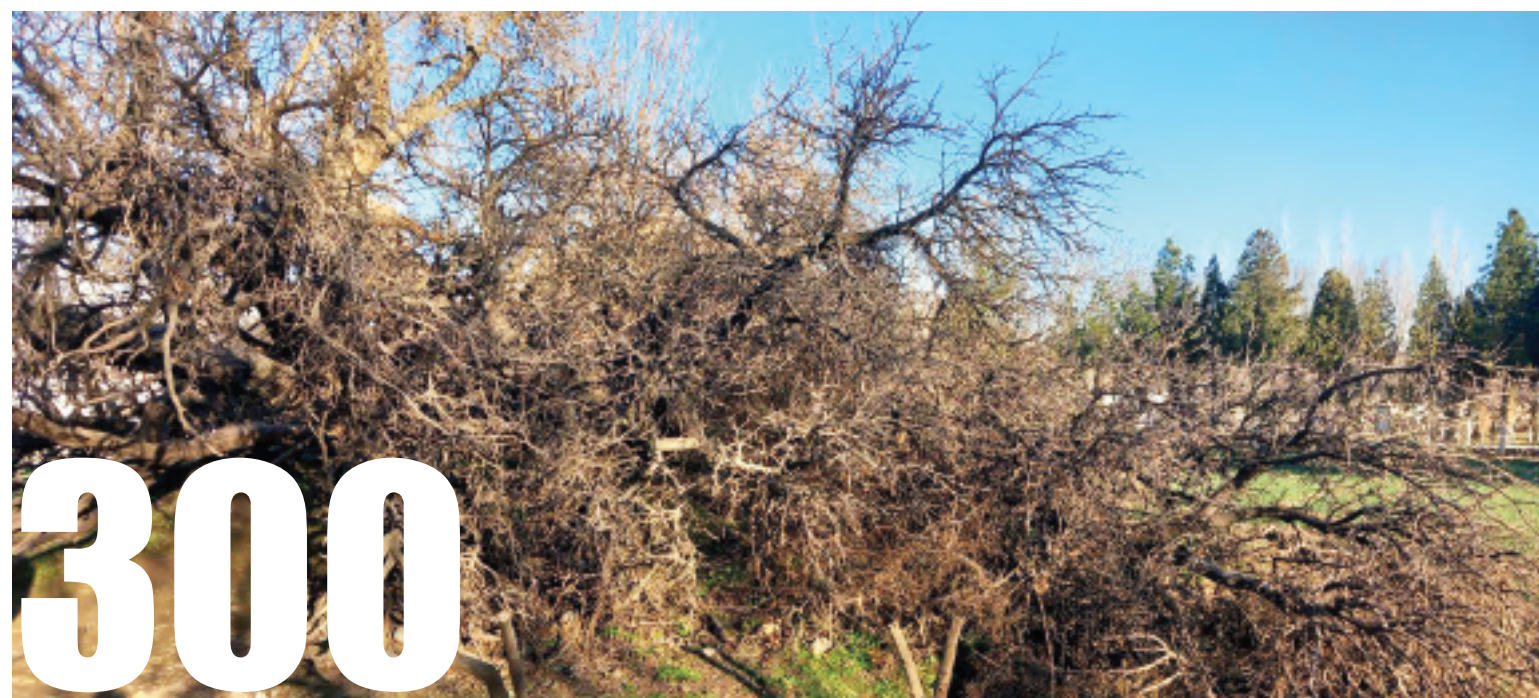
— Агар хонадонда ёнғин содир бўлса, зудлик билан “101” телефон рақами орқали кўнгироқ қилинг.

— Шундай пайтда уйда ёш болалар, кексалар, ногиронлар бўлса уларни дарҳол хавфсиз жойларга олиб чиқиш чорасини кўринг.

Эсда тутинг. Ёнғин туфайли оила аъзоларингиз шикастланиши ва ўзингизнинг саломатлигингизга зарар етишига йўл қўйманг.

Ж.МАРДОНОВ, Кармана туман ФВБ бошлиғи ўринбосари, подполковник. А.ҲАЗРАТОВ, Кармана туман ФВБ мутахассиси, оқдий аскар.

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ!

300

ЁШЛИ НОЁБ ШОТУТ

Она табиат ўзига хос сир-синоатга эга. Мўъжиза ва тилсимотларга тўла. Унинг бетакрор ажойиботларидан ҳузурланасиз. Ғаройиб ва афсонавий ўтмиши кишини мафтун этиши табиий.

Денов тумани, “Янги қишлоқ” маҳалласидаги 300 ёшли шотут ҳам борлиқнинг ана шундай бебаҳо бойлиқларидан биридир. Наботот дунёсининг беқиёс инъоми юз йилликлардан гувоҳлик бериши билан бир қаторда, ўзига хос салобати ва беқиёс кўркамлиги билан ажралиб туради.

— Ёнғоқ, ўрик, тут, туғдана 150 – 200 йил яшаса, арча ва чинорлар минг йилгача умр кўриши мумкин, — дейди 72-мактабнинг тарих фани ўқитувачиси

Барно Пардаева. – Шотутимизни ҳам яшил сайёранинг ана шундай фусункор гўзаллигига қиёслаш мумкин. Асрларни “қаритган” ноёб ва улкан дарахтнинг баландлиги тахминан 18-20 метр бўлиб, тана айлана қисмига тўрт-беш кишининг қулочи аранг етади. Ундан ортиқ йирик ва бақувват шохлар 5 сотихдан (35-40 метр) ортиқ майдонга тарвақайлаб кетган. Минглаб катта-кичик новда ҳамда миллионлаб куртаклар баҳорга ошуфта. Аждодлардан мерос бўлиб келаётган наботот олами дурдонаси авлодларни ҳам лол қолдиришига ишонаман.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ, “Ўзбекистон ovozi” муҳбири.

MUASSIS:

O'zbekiston ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

- Ulug'bek INOVATOV Muslihidin MUHIDDINOV
Ulug'bek VAFOYEV Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA Shuhrat ISLOMOV
Qalandar ABDURAHMONOV Toshtemir XUDOYOQULOV
Guliston ANNAQILICHEVA

Bosh muharrir: To'liqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100135, Toshkent, Bunyodkor shoh ko'chasi, 50 «A»-uy.
Telefonlar: (71) 276-10-91, (71) 276-20-67,
Reklama b'limi: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxonaning manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV
Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Table with 2 columns: Price and delivery info. Row 1: 336. 7226 nuxxada bosildi. O'za yakuni — Topshirilgan vaqti — 02:30. Row 2: Nashr ko'rsatkichi — 220. 1 2 3 4 5 6. Row 3: t — Tijorat materiallari. Sotuvda kelishilgan narxda